

Výroční zpráva 2012

Českého svazu ochránců přírody Vlašim

Základní údaje o ČSOP Vlašim

Adresa:

Podblanické ekocentrum ČSOP Vlašim,
Pláteníkova 264, 258 01 Vlašim

Tel./fax:

317 845 169, 317 845 965

Pohotovostní tel. Záchrané stanice pro živočichy:

777 800 460

E-mail:

vlasim@csop.cz

Internet:

www.csopvlasim.cz, www.blanicti-rytiri.cz,
www.krajina-zahrada.cz, www.arborista.cz,
www.pomoczviratum.cz

Kontakty na vedoucí středisek a úseků:

777 800 461 (Mgr. K. Červenková),
602 665 414 (M. Jandák),
777 800 458 (Ing. K. Kříž),
777 800 457 (Ing. M. Lempochner),
777 800 456 (J. Nosek),
602 457 375 (Bc. M. Musilová),
777 703 456 (J. Vrnák),
604 104 924 (D. Tlustošová)

Bankovní spojení:

Česká spořitelna a. s., pobočka Vlašim,
č. ú. 322147339/0800

IČO: 185 95 677 DIČ: CZ18595677

Počet řádných členů k 31. 12. 2012:
238

Další organizační údaje

ČSOP Vlašim zřizuje Záchranou stanici pro živočichy, která je začleněna do Národní sítě stanic.

ČSOP Vlašim je základní organizací Českého svazu ochránců přírody, která byla ve Vlašimi založena již 25. září 1990.

ČSOP Vlašim je regionálním centrem ČSOP pro střední Čechy.

ČSOP Vlašim je krajským střediskem environmentálního vzdělávání výchovy a osvěty, jmenované Radou Středočeského kraje.

ČSOP Vlašim je členem Sítě ekologických poradců ČR (STEP), členem Sdružení středisek ekologické výchovy Pavučina, Podblanické ekocentrum ČSOP Vlašim je akreditovaným ekocentrem ČSOP.

ČSOP Vlašim zřizuje Pozemkový spolek pro přírodu a památky Podblanicka, který je Radou Národního pozemkového spolku akreditovaným pozemkovým spolkem.

ČSOP Vlašim je zakládajícím členem o.p.s. Český Merán, zakládajícím členem občanského sdružení Greenways Praha – Vídeň, zakládajícím členem o. p. s. Posázaví

Poslání základní organizace Českého svazu ochránců přírody Vlašim

Základním posláním Českého svazu ochránců přírody Vlašim je ochrana přírodního a kulturního dědictví především na Podblanicku a péče o něj. Toho chceme dosáhnout zejména:

1. informováním a poradenstvím veřejnosti,
2. environmentální výchovou a osvětou dětí, profesních skupin, veřejnosti,
3. mimoškolní celoroční prací s dětmi,
4. zapojováním místních obyvatel do našich aktivit,
5. spoluprací s vlastníky a hospodáři, spoluprací s dalšími institucemi a organizacemi,
6. účastí v procesech posuzování a rozhodování o zásazích v krajině,
7. zajišťováním přímé péče o vybrané lokality a objekty,
8. realizací programů k záchraně vybraných ohrožených druhů organismů a biotopů,
9. péčí o jednotlivá vinou člověka handicapovaná zvířata s cílem jejich návratu do přírody, jelikož každý život má svou cenu.

V některých svých aktivitách Český svaz ochránců přírody Vlašim působí v širší oblasti, než je Podblanicko (viz jednotlivé kapitoly výroční zprávy).

Český svaz ochránců přírody Vlašim navazuje na činnost Spolku pro okrašlování a ochranu domoviny, který byl ve Vlašimi ustaven 23. 4. 1899.

ISBN 978-80-86327-97-6

Český svaz ochránců přírody, 02/09 základní organizace

autor kreseb: Luděk Slezák
tisk: TRIA, v. o. s., Olbramovice, náklad: 800 ks

ÚVOD

Milá čtenářko, milý čtenáři,

otevíráte přehled o činnosti Českého svazu ochránců přírody, základní organizace Vlašim za rok 2012. Seznámíme Vás zde s pestrými aktivitami zahrnujícími informování, poradenství a osvětu veřejnosti, environmentální výchovu a vzdělávání, ochranu přírody a krajiny, praktickou péči o přírodní a kulturní dědictví Podblanicka, záchranu ohrožených druhů i poraněných jedinců volně žijících zvířat a programy zaměřené na regionální rozvoj.

Každý rok ve dvacetidvouleté existenci naší organizace je něčím výjimečný. Ten loňský bezesporu zprovozněním paraZOO a realizací několika projektů zaměřených na regionální rozvoj – zejména uvedení do praxe značení regionálních výrobků, zpracovávání dokumentace pro Geopark Kraj blanických rytířů a zahájení pořádání Podblanických farmářských trhů. Vedle těchto novinek bylo samozřejmě třeba zabezpečit běžnou čin-

nost a navíc probíhala příprava několika náročnějších projektů pro realizaci v roce letošním či následujícím a tak nezbývalo tolik času pro neformální setkávání, což se v letošním roce pokusíme napravit.

Všem přátelům, kolegům a spolupracovníkům, kteří se na činnosti ČSOP Vlašim v roce 2012 podíleli, velmi děkuji za jejich dobrou práci, nadšení a velkou obětavost, díky které se podařilo udržet a dále rozvíjet všechny hlavní směry naší činnosti ve prospěch našeho společného kulturního a přírodního dědictví Podblanicka. Děkuji všem našim partnerům, dárcům, sponzorům a příznivcům, bez kterých by naše činnost nebyla možná.

Pavel Pešout
leden 2013

10 největších úspěchů v roce 2012

01

Podařilo se vykoupit přírodní památku Na Ostrově u Nemíže do majetku ČSOP. Jde o lokalitu, o kterou členové ČSOP Vlašim tradičně pečují přes dvacet let – od založení organizace.

02

Přijali jsme 589 jedinců zvířat, z nichž jsme 267 vypustili zpět do přírody, nebo jsou na vypuštění připravováni. Celkem 5753 žab a čolků jsme zachránili před koly automobilů na tahových cestách a 684 škeblí před uhynutím na dnech letněných rybníků.

03

V rámci přírodovědných průzkumů lokalit v péči ČSOP (zejména v NPP Hadce u Želivky a PR Podlesí) bylo učiněno několik významných objevů vzácných druhů rostlin a hub.

04

Byla obnovena hnízdní podložka pro čápy bílé u stanice technické kontroly ve Vlašimi.

05

V roce 2012 byla dobudována a zpřístupněna expozice Záchrané stanice pro živočichy ČSOP pod názvem paraZOO. Setkala se s velkým ohlasem u návštěvníků, kterých přišlo přes 6 tisíc. Obdrželi jsme také od MŽP pro ZOO akreditaci.

06

Vytvoření „Lesní učebny“ v Podblanickém ekocentru ČSOP v rámci projektu „Lesní poklady“ včetně podzemního labyrintu či oživlého lesa.

07

Vytvoření a ověření tří nových pobytových vzdělávacích programů pro školy „Hledání lesních pokladů“, „Suroviny, které mění svět“ a „Legenda o plném hrnci“.

08

Jako již v pořadí 18. samostatná příloha vlastivědného časopisu Pod Blaníkem byla vydána zajímavá kniha „Historie hornictví na Podblanicku“ od autora Václava Zemka s velkým množstvím fotografií.

09

Podařilo se zahájit značení regionálních produktů pod názvem „Kraj blanických rytířů – regionální produkt“. Celkem byla v r. 2012 značka udělena 13 výrobkům a dvěma službám.

10

V roce 2012 proběhl ve spolupráci s obcemi nejúspěšnější ročník akce Blanický cyklorytíř se startem v Kondraci, kterého se zúčastnilo 612 cyklistů.

OBSAH

ÚVOD	1
10 největších úspěchů v roce 2012	1

OBSAH	2
--------------------	----------

PŘÍRODNÍ A KULTURNÍ DĚDICTVÍ	3
POZEMKOVÝ SPOLEK PRO PŘÍRODU A PAMÁTKY	

PODBLANICKA	3
--------------------------	----------

Péče o přírodovědně cenné lokality	3
Péče o kulturní dědictví	3
V roce 2012 se podařilo	3
Sledování přírodovědně cenných lokalit	4

PÉČE O NELESNÍ ZELEŇ	5
-----------------------------------	----------

Údržba a výsadby zeleně ve městech a obcích	5
Výsadby ve volné krajině	6
Obnova zámeckých parků	6
Zámecký park Třebešice	6

DRUHOVÁ OCHRANA	7
------------------------------	----------

Záchrana kuřičky Smejkalovy	7
Mykologické průzkumy na Dolnokralovických hadcích ...	8
Mapování vzácných a zvláště chráněných rostlin	
a lišejníků na úpatí skalních komplexů v údolí Vltavy	8
Krajové odrůdy ovocných dřevin	8
Program Vážky	9
Ochrana obojživelníků při jarním tahu	10
Program Ryby a mihulovci	11
Ptáci zemědělské krajiny	11
Podpora hnízdních příležitostí zpěvného ptactva v lesích	
Mapování netopýřů v oblasti vodní nádrže Štěchovice ...	12

ZÁCHRANNÁ STANICE PRO ŽIVOČICHY	13
--	-----------

Péče o živočichy v roce 2012	13
Záchranné přenosy	17
Sbírka Zvíře v nouzi	17
Adopce zvířat	17
Zajímaví pacienti roku 2012	17

SPOLUPRÁCE SE STÁTNÍ SPRÁVOU, POSUDKOVÁ	
--	--

ČINNOST	18
Správní řízení	18
Přírodovědné průzkumy	19

ENVIRONMENTÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ, VÝCHOVA	
--	--

A OSVĚTA (EVO)	20
-----------------------------	-----------

Výchovná a osvětová činnost v Záchranné stanici	
pro živočichy	20
Projekt Lesní poklady	20

SPOLUPRÁCE SE ŠKOLAMI	21
------------------------------------	-----------

Ekologické výukové programy pro školy	21
Ekologická olympiáda	23
Další vzdělávání pedagogických pracovníků	23
XII. Středočeská mrkvová konference	24

Středočeská M.R.K.E.V. – Síť škol a školských zařízení se	
zájmem o ekologickou výchovu	25

Středočeská Mrkvička – Síť středočeských mateřských	
škol se zájmem o ekologickou výchovu	25

MIMOŠKOLNÍ VÝCHOVA DĚTÍ A MLÁDEŽE	25
--	-----------

Oddíl MOP Včelojedi	25
Letní tábor	26
Rodičovský ekoklub Breberky	26

OSVĚTA VEŘEJNOSTI	27
--------------------------------	-----------

Ekovečery, přednášky a tématické dny	27
Výstavy	28
Přírodovědně-vlastivědné vycházky	29
Další osvětové akce	29
Knihovna přírodovědné a regionální literatury	30
Ekoporadna	30
Ekoobchůdek	31

PUBLIKAČNÍ ČINNOST	32
---------------------------------	-----------

Periodika ČSOP Vlašim	32
Samostatné publikace	33
Letáky	33
Plakáty	34
Ostatní tiskoviny	35

ČSOP VLAŠIM NA INTERNETU	35
---------------------------------------	-----------

REGIONÁLNÍ ROZVOJ	36
--------------------------------	-----------

Blanický rytíř	36
Kraj blanických rytířů – program udržitelného cestovního	
ruchu	36
KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ – regionální produkt® ..	37
Příprava geoparku Kraj blanických rytířů	37
Podblanické farmářské trhy	38
Podblanická galerie ČSOP Vlašim	38

ČLENOVÉ ČSOP VLAŠIM	39
----------------------------------	-----------

HOSPODAŘENÍ V ROCE 2012	40
--------------------------------------	-----------

HOSPODAŘENÍ V ROCE 2012	40
--------------------------------------	-----------

HOSPODAŘENÍ V ROCE 2012	40
--------------------------------------	-----------

HOSPODAŘENÍ V ROCE 2012	40
--------------------------------------	-----------

HOSPODAŘENÍ V ROCE 2012	40
--------------------------------------	-----------

HOSPODAŘENÍ V ROCE 2012	40
--------------------------------------	-----------

HOSPODAŘENÍ V ROCE 2012	40
--------------------------------------	-----------

HOSPODAŘENÍ V ROCE 2012	40
--------------------------------------	-----------

HOSPODAŘENÍ V ROCE 2012	40
--------------------------------------	-----------

HOSPODAŘENÍ V ROCE 2012	40
--------------------------------------	-----------

HOSPODAŘENÍ V ROCE 2012	40
--------------------------------------	-----------

HOSPODAŘENÍ V ROCE 2012	40
--------------------------------------	-----------

HOSPODAŘENÍ V ROCE 2012	40
--------------------------------------	-----------

HOSPODAŘENÍ V ROCE 2012	40
--------------------------------------	-----------

HOSPODAŘENÍ V ROCE 2012	40
--------------------------------------	-----------

HOSPODAŘENÍ V ROCE 2012	40
--------------------------------------	-----------

HOSPODAŘENÍ V ROCE 2012	40
--------------------------------------	-----------

HOSPODAŘENÍ V ROCE 2012	40
--------------------------------------	-----------

HOSPODAŘENÍ V ROCE 2012	40
--------------------------------------	-----------

HOSPODAŘENÍ V ROCE 2012	40
--------------------------------------	-----------

HOSPODAŘENÍ V ROCE 2012	40
--------------------------------------	-----------

HOSPODAŘENÍ V ROCE 2012	40
--------------------------------------	-----------

HOSPODAŘENÍ V ROCE 2012	40
--------------------------------------	-----------

HOSPODAŘENÍ V ROCE 2012	40
--------------------------------------	-----------

HOSPODAŘENÍ V ROCE 2012	40
--------------------------------------	-----------

HOSPODAŘENÍ V ROCE 2012	40
--------------------------------------	-----------

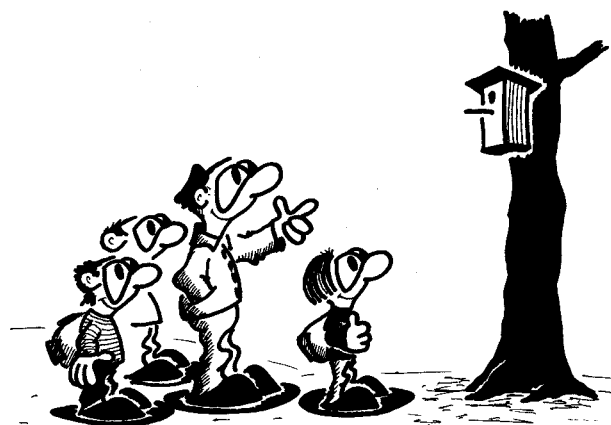
HOSPODAŘENÍ V ROCE 2012	40
--------------------------------------	-----------

HOSPODAŘENÍ V ROCE 2012	40
--------------------------------------	-----------

HOSPODAŘENÍ V ROCE 2012	40
--------------------------------------	-----------

HOSPODAŘENÍ V ROCE 2012	40
--------------------------------------	-----------

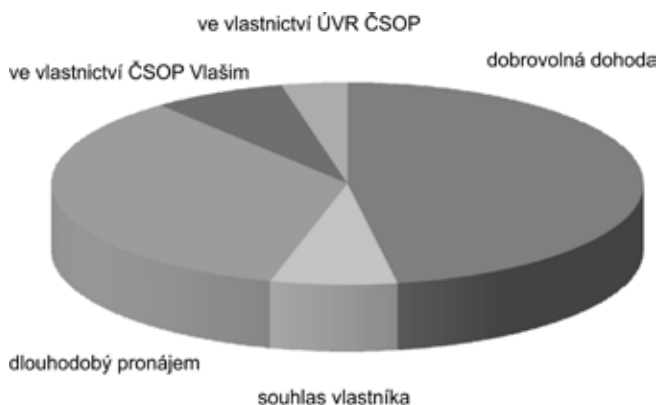
HOSPODAŘENÍ V ROCE 2012	40
--------------------------------------	-----------

ČSOP VLAŠIM

Celkem se podařilo v roce 2012 získat nebo obnovit věcná práva k 9,6 ha pozemků. Celková plocha přírodovědně cenných pozemků s věcnými právy, zahrnutých do programu pozemkového spolku přesahuje 216 ha. Struktura věcných práv k pozemkům k 31. 12. 2012 je uvedena v tabulce a grafu.

Program „Pozemkový spolek pro přírodu a památky Podblanicka“ byl v roce 2012 finančně podpořen v rámci programu rozvoje pozemkových spolků Českého svazu ochránců přírody, finančně podpořeného v grantovém řízení MŽP.

Graf č. 1: Struktura věcných práv k pozemkům zařazeným v PSPPP (bez dobrovolných dohod).

Tabulka č. 1: Výměra pozemků PSPPP zařazených v programu ČSOP Vlašim dle věcných práv (bez dobrovolných dohod).

forma věcného práva	výměra (m ²)
dobrovolná dohoda	1 025 521
souhlas vlastníka	149 633
dlouhodobý pronájem	756 603
ve vlastnictví ČSOP Vlašim	159 373
ve vlastnictví ÚVR ČSOP	78 401
celkem	2 169 531

Program „Pozemkový spolek pro přírodu a památky Podblanicka“ byl v roce 2012 finančně podpořen v rámci programu rozvoje pozemkových spolků Českého svazu ochránců přírody, finančně podpořeného v grantovém řízení MŽP.

Ministerstvo životního prostředí
České republiky

Sledování přírodovědně cenných lokalit

V roce 2012 byly podrobně sledovány lokality Částovické rybníky – mokřadní louky a rybník Machlov a rašelinná louka v přírodní rezervaci Podlesí. Na lokalitách byly sledovány populace prstnatce májového (*Dactylorhiza majalis*) a vachty trojlisté (*Menyanthes trifoliata*). Nové nálezy přineslo letnění Velkého

Býkovického rybníka, kde byl nově nalezen kamyšník vrcholíčnatý (*Bolboschoenus yagara*) a úpor trojmužný (*Elatine triandra*). U obou druhů se jedná o nové nálezy pro Podblanicko. Na základě výsledků a dalších poznatků o stavu lokalit je pak následně upravován způsob hospodaření.

Přírodní památka Na Ostrově s bohatým výskytem jalovců.

foto: M. Klaučys

Řísnické louky.

foto: M. Klaučys

Vytrhávání orobince z tůň v PR Podlesí.

foto: M. Klaučys

Upolínové louky u Vranic jsou v péči ČSOP Vlašim od roku 2011.

foto: M. Kloudys

Kamyšník vrcholičnatý.

foto: M. Kloudys

PÉČE O NELESNÍ ZELENĚ

V roce 2012 se na práci ve středisku Péče o zeleň podílelo 12 stálých pracovníků, 3 sezónní pracovníci, 2 pracovníci na VPP a 10 brigádníků, kteří se především v době letních prázdnin účastnili údržby chráněných území. Od dubna roku 2012 byla větší část areálu školky dřevin pronajata zahradnické firmě. Pro potřeby naší organizace funguje zbylá plocha školky jako sklad materiálu a zázemí pro techniku.

Údržba a výsadby zeleně ve městech a obcích

① Marek Lempochner, Jakub Vrňák, Miroslav Jandák

Vlašim

Na základě dlouhodobé smlouvy udržujeme stromovou a keřovou zeleň ve Vlašimi již od roku 2005. V tomto roce proběhly běžné údržbové práce keřů a stromů v celém správním území Vlašimi. Celkem bylo pokáceno 15 stromů a vysázeno bylo více jak 1 000 stromů a keřů. Hodně práce nám dalo doplnění výsadeb ve volné krajině, které každoročně ničí „nenechavci“ z okolí. Pokračovali jsme v rekonstrukci zeleně v ulici Na Valech. Koncem roku jsme byli nuceni pokácet starý javor v areálu letního kina. Javor vyrůstal ze skalnatého podloží v těsné blízkosti vysoké kamenné zdi v pravé části kina. Důvodem jeho pokácení byla špatná statika stromu. V rámci projektu

„Zkapacitnění toku Blanice přírodě blízkým způsobem v intravilánu města Vlašim“ prováděla naše organizace odstranění dřevin z místa stavby. Bylo nutné odstranit značnou část břehového porostu, který místy tvořil výraznou část zeleně ve Vlašimi. Zásah probíhal v jarních měsících. Celkem bylo odstraněno více jak 570 stromů a keřů. V roce 2013, po provedení stavebních úprav, zahájíme rozsáhlé výsadby. Celkem bude vysázeno více jak 6 000 stromů a 23 000 vrbových řízků.

Týnec nad Sázavou

V tomto roce byla prodloužena smlouva na údržbu zeleně v Týnci nad Sázavou. V běžné údržbě městské zeleně jsme navázali na práce započaté v předešlých letech. Zároveň jsme zahájili práce na rekonstrukci zeleně v rámci projektu „Obnova veřejné zeleně v Týnci nad Sázavou“. Práce především spočívaly v kácení nevhodných dřevin a ve vhodné době proběhly rozsáhlé výsadby. Jednalo se především o následující lokality: stráž pod hotelem a areály základních škol.

Čerčany

V Čerčanech probíhá už třetím rokem kompletní rekonstrukce zeleně. Naše organizace se této akce účastní výřezem nevhodných dřevin a arboristickým ošetřením stromů. Celkem bylo v tomto roce ošetřeno 28 stromů, 12 stromů a plocha více jak 2 500 m² dřevin byly odstraněny. V rámci projektu dále proběhly rozsáhlé výsadby.

Senohraby

V roce 2012 jsme pokračovali v realizaci projektu na rekonstrukci zeleně v obci Senohraby. V projektu je zahrnuto odstranění nebezpečných a nevhodných dřevin, výsadba nové zeleně a arboristické ošetření většiny vzrostlých stromů v majetku obce a částečně Sokola Senohraby. Projekt byl zahájen již v roce předešlém. V listopadu roku 2012 jsme celý projekt dokončili. Celkem zde bylo odstraněno 73 ks stromů a z plochy více jak 6000 m² nevhodné dřeviny, vysazeno bylo celkem 96 alejových stromů, 1 928 keřů a arboristicky ošetřeno 120 vzrostlých stromů.

Mirošovice

I tento projekt, který byl zaměřen na rekonstrukci zeleně v obci Mirošovice, byl dokončen v roce 2012. Celkem bylo arboristicky ošetřeno 60 vzrostlých stromů, odstraněno 33 stromů, vysazeno bylo 67 alejových stromů, 800 odrostků a 2 400 keřů.

Václavice

V březnu 2012 jsme zahájili realizaci projektu rekonstrukce zeleně ve Václavicích. V projektu je zahrnuto odstranění nevhodných a nebezpečných dřevin, arboristické ošetření vzrostlých stromů a řada výsadeb. Projekt byl dokončen v listopadu roku 2012. Celkem bylo ošetřeno 50 vzrostlých stromů, pokáceno bylo 90 ks dřevin, vysazeno bylo 128 alejových stromů, 42 odrostků a 2 800 keřů.

Výsadby ve volné krajině

① **Jakub Vrňák, Miroslav Jandák**

V roce 2012 jsme v rámci výsadeb do volné krajiny financovaných z programu péče o krajinu vysadili aleje na 8 místech: Dubová alej u Herinku (64 ks), hrušňová alej u Jankovské Lhoty (60 ks), lipovo javorová alej u Kladrub (35 ks javorů mléčů, 40 ks javorů klenů a 15 ks lip), soustava alejí u Klokočné (30 ks jabloní, 30 ks hrušní a 60 ks třešní), třešňová alej u Křížova (75 ks), soustava alejí u Ratměřic (30 ks jabloní, 39 ks švestek a 20 ks dubů), dvě aleje u Říčan (10 ks jabloní, 10 ks hrušní, 15 ks třešní, 15 ks švestek a 14 ks dubů) a soustavu alejí u Struhařova (80 ks dubů, 55 ks javorů klenů, 55 ks javorů mléčů a remíz s 200 ks keřů). Na ploše cca 2 800 m² jsme založili remíz na orné půdě v blízkosti obce Zdislavice. Celkem zde bylo vysázeno 2 655 stromů a 600 keřů.

Frézování pařezu v zámeckém parku Třeběšice.

foto: J. Vrňák

Obnova zámeckých parků

① **Marek Lempochner, Jakub Vrňák**

Zámecký park Třeběšice

V roce 2012 jsme dokončili výřez nevhodných dřevin v počtu 95 ks dřevin, ošetřili jsme všech 62 stromů určených k ošetření, založili jsme 5 275 m² květnaté louky a vysadili přes 500 keřů. Projekt je plánováno dokončit v roce 2014.

Výsadba remízu v rámci rekonstrukce zeleně v obci Mirošovice.

foto: J. Vrňák

Výsadba dubové aleje u Ratměřic.

foto: J. Vrňák

DRUHOVÁ OCHRANA

Záchrana kuřičky Smejkalovy

① Hana Pánková, Martin Klaudys

V roce 2012 pokračovalo sledování populace kuřičky hadcové na Dolnokralovických hadcích i na lokalitě Hadce u Hrnčič. Na Hadcích u Hrnčič došlo k dalšímu šíření kuřiček na nové plošky na lesních cestách osídlených v roce 2011, ale zároveň dochází k zarůstání stanoviště a úbytku jedinců na ploše nad a pod turistickou cestou. Celkový počet jedinců na této lokalitě poklesl z 279 trsů nalezených v roce 2011 na 238 v roce 2012.

Na Dolnokralovických hadcích je populace kuřičky stabilizovaná. Zhoršený stav populace byl pozorován zejména na lokalitě v Lůmku, která je velmi vlhká a postupně zarůstá maliním

a náletovými dřevinami. Dále zde dochází k velkému rozvoji mechu. Proto byl na podzim proveden v lůmku razantní zásah, při kterém byla biomasa maliníku i se svrchní vrstvou půdy odstraněna. V hadcovém boru ve východní části Dolnokralovických hadců byla založena druhá monitorovací plocha.

Na Dolnokralovických hadcích byly provedeny i další managementové zásahy – na 19 vybraných plochách bylo provedeno pokusné stržení drnu. Na plochách bude sledováno osídlení hadcovou květenou a zmlazování borovic. Chráněná část Dolnokralovických hadců – Národní přírodní památka Hadce u Želivky – byla opatřena pruhovým značením a hraničními tabulemi.

V roce 2012 bylo provedeno odečtení klimatických dat a půdní vlhkosti z mikrostaniček umístěných na lokalitě v roce

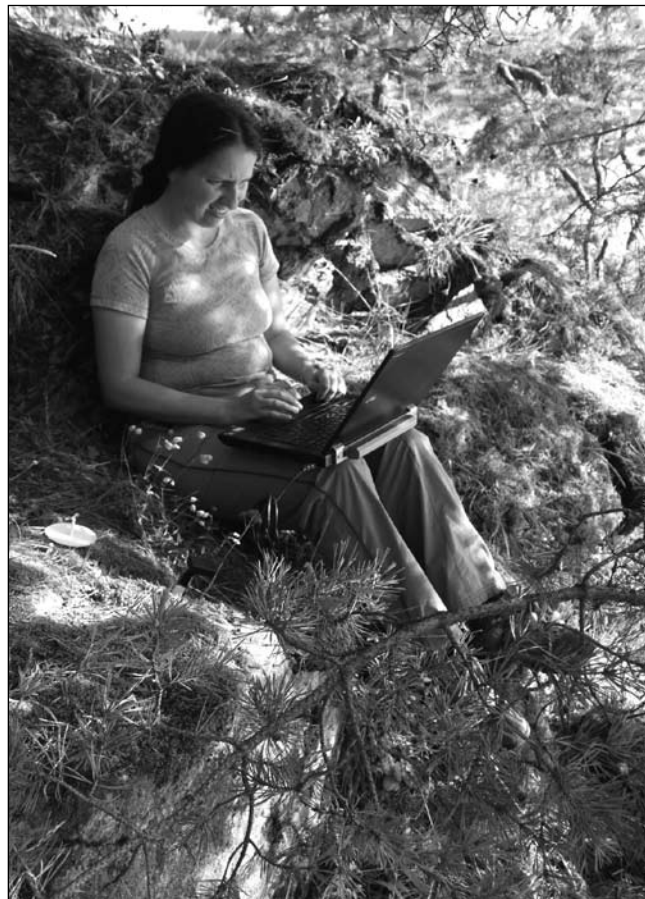
Tabulka č. 2: Zjištěná klimatická data z mikrostaniček za rok 2012.

	Teplota					
	Minimální			Maximální		
	půda	přízemní	nadzemní	půda	přízemní	nadzemní
B2	-7,25	-15,56	-20,44	25,81	26,56	37,88
DKV	-7,25	-11,00	-22,38	26,38	36,75	45,88
DKIII – podél silnice do Borovska	-9,38	-16,03	-18,44	49,47	53,50	49,25
DKII – Morava	-4,38	-13,50	-23,63	34,13	39,25	41,00
Hrnčiče	-5,85	-14,98	-23,58	38,77	39,63	41,79

Instalace hraniční tabule NPP Hadce u Želivky.

foto: M. Klaudys

Mgr. Hana Pánková, PhD. při odečtu dat z mikroklimatické staničky.

foto: M. Klaudys

2011. Na většině lokalit byla však většina staniček ukradena či zničena zvěř, takže data pocházejí pouze z jedné či dvou staniček na lokalitu. Výjimkou jsou data z lokality Hadce u Hrnčič, kde zůstaly zachovány staničky tři. Podrobné vyhodnocení dat bude teprve provedeno, ale již dnes lze říci, že kuřička snáší značné teplotní extrémy – zjištěné rozmezí teplot je uvedeno v tabulce.

Mykologické průzkumy na Dolnokralovických hadcích

🕒 Jan Borovička

V roce 2012 probíhal mykologický průzkum na Dolnokralovických hadcích zaměřený na velké houby – makromycety, šlo o první systematický průzkum tohoto druhu na lokalitě. Přes relativně nepříznivé meteorologické podmínky se v průběhu sezóny podařilo zjistit 143 druhů hub, z toho 79 saprotrofních a 64 mykorrhizních. Většinou šlo o běžné houby, dva nalezené druhy jsou zařazeny do červeného seznamu (pavučinec elegantní a vláknice zeměmilná). Některé zjištěné houby jsou však velmi vzácné a nelze vyloučit, že jde o prvozálezy pro Českou republiku. Lokalita je mykologicky atraktivní díky pavučincům (symbiotické druhy vázané na borovici), a především díky několika vzácným druhům závojenek z podrodu trávníčka – tyto saprotrofní houby rostou na živinami chudých travnatých stanovištích. Mykologické průzkumy lokalit mají dostatečnou vypovídací hodnotu až po několikaletém sledování, dosavadní výsledky je proto třeba považovat za předběžné. Za mykologicky nejvzácnější části lokality lze považovat úseky v šíři asi 50 až 100 m, které ze severní strany kopírují dálnici D1 a silničku do Borovska. Největší ohrožení pro houby v těchto částech rezervace představuje těžba dřeva.

Pavučinec nádherný (*Cortinarius cupreorufus*).

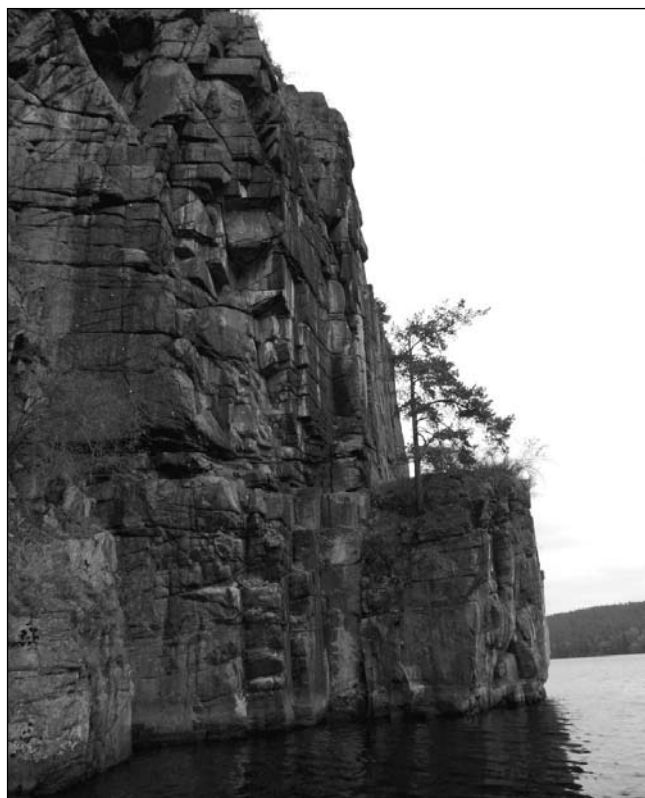
foto: J. Borovička

nafukovacího člunu. Tím bylo možné dostat se na místa, která jsou jinak zcela nepřístupná. Výzkum přinesl množství cenných nálezů. Celkem zde bylo zaznamenáno 38 druhů cévnatých rostlin z Červeného seznamu, z toho pět druhů chráněných zákonem. V rámci lišejníků je 15 taxonů uvedených na Červeném seznamu.

Kyvor lékařský.

foto: J. Malíček

Skalní komplexy vltavského údolí.

foto: J. Malíček

Mapování vzácných a zvláště chráněných rostlin a lišejníků na úpatí skalních komplexů v údolí Vltavy

🕒 Jiří Malíček

V roce 2012 započal výzkum úpatí skal na Vltavě pod hrází Orlické údolní nádrže na tzv. Zduchovických skalách a skončil v rozsáhlém meandru v osadě Zvírotice. Celkem bylo studováno pět lokalit. Spodní partie skal byly mapovány za použití

Krajové odrůdy ovocných dřevin

🕒 Pavel Jakubův

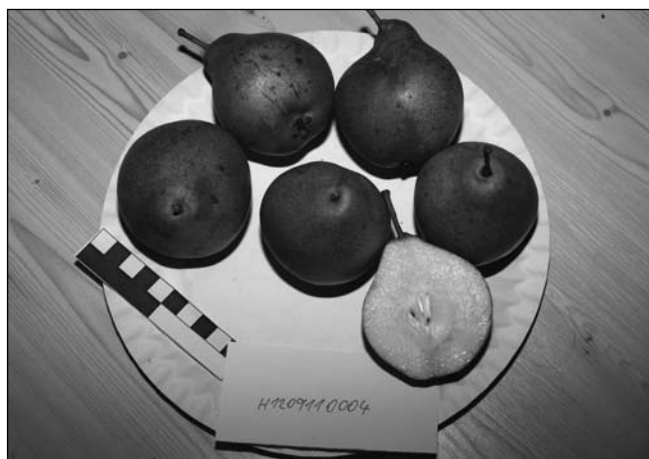
V letošním roce došlo ke změně metodiky při mapování starých odrůd. V rámci národního programu ČSOP Ochrana biodiverzity se mapovatelé zaměřili na přeurenění nálezů z minulých let. Všichni mapovatelé nově postupují při mapování dle stejných pravidel, a proto začala vznikat databáze, která je přehledná a jednoduše inventarizuje nálezy z celé České republiky.

Na Podblanicku bylo odebráno 6 druhů jablek a 4 druhy hrušek. Odborníkům se podařilo určit všech 6 odrůd jablek a 2 odrůdy hrušek. U neurčených hrušek byl vytvořen pomologický popis s doporučením se o tyto odrůdy do budoucna nadále zajímat a provádět opakovaná určování.

V sadu krajových odrůd ČSOP v Jetřichovicích probíhala extenzivní pastva naším stádem Romanovských ovcí.

Tabulka č. 3: Přehled nalezených určených odrůd na Podblanicku v roce 2012.

Jabloně	Hrušně
Blenheimská reneta	Amanliská
Mičurinovo	Pstružka
Gascoyneho	
Croncelské	
Grávštýnské	
James Grieve	

Dokumentární fotografie jedné z doposud neurčených odrůd hrušně z Podblanicka. foto: P. Jakubův

i cenná stanoviště s mimořádnou diverzitou vážek, zejména šlo o druhy *Gomphus flavipes*, *Ophiogomphus cecilia*, *Cordulegaster bidentata*, *Libellula fulva*, *Coenagrion scitulum* a další.

Larva *Cordulegaster heros* z Jankovického potoka. foto: M. Waldhauser

Vážka plavá u Polešovic.

foto: M. Waldhauser

Program Vážky

① Martin Waldhauser

V roce 2012 hodnocení projektů jednotlivých ZO ČSOP. Byly posouzeny, podpořeny a realizovány dva předložené projekty – ZO ČSOP Kladská a ZO ČSOP Náměštské rybníky. Bylo získáno několik set nových nálezových dat, cenná jsou zejména data z Chebska (ZO ČSOP Kladská), kde byl zjištěn výskyt několika mimořádně vzácných druhů vážek (např. *Leucorrhinia albifrons*, *Coenagrion lunulatum* a *Sympetrum depressiusculum*) na nových lokalitách.

ČSOP Vlašim v roce 2012 uspořádal v pořadí 15. seminář odonatologů České republiky, který se uskutečnil ve dnech 28. až 30. 6. 2012 v Chřibech. Semináře se zúčastnilo celkem 21 odonatologů a ochránců přírody z mnoha regionů České republiky, Slovenska a Německa. Tento seminář byl podle shody účastníků velmi úspěšným, a to zejména z pohledu úspěšnosti faunistických terénních výzkumů. Byl potvrzen výskyt páskovce velkého *Cordulegaster heros* – druhu, který byl v ČR potvrzen nově teprve v roce 2009. Dále byly objeveny nové lokality s výskytem mimořádně vzácných a ochranných významných druhů

Společné foto účastníků celostátního setkání odonatologů 2012 pořádaném ČSOP Vlašim na horním toku Kyjovky u obce Staré Hutě. (zleva: J. Hlásek, J. Phoenix, P. Červenka, B. Mocek, L. Matucha, M. Černý, V. Vilimovský, M. Ciešla, M. Waldhauser, P. Tájková, M. Olias, J. Pavliková, M. Honců, P. Peřínková, D. Matthey, A. Bologh, P. Koutný, P. Hesoun, D. Benda)

foto: M. Waldhauser

Ochrana obojživelníků při jarním tahu

① Michala Musilová, Petr Vach, Vít Kašťálek, Kateřina Knotková, Jiří Nosek

Tento rok již po deváté ČSOP Vlašim zabezpečoval ochranu obojživelníků v průběhu jejich jarní migrace, při které je ohrožuje silniční doprava. Na osmi lokalitách Středočeského kraje (viz tab. č. 4 a 5) jsme vystavěli mobilní sítové zábrany s odchyty nádobami v celkové délce 3 200 m. Následně probíhaly pravidelné kontroly a přenos zachycených jedinců k nejbližšímu místu rozmnožování.

Při stavbě zábran nám již tradičně pomáhali studenti SZEŠ v Kostelci nad Orlicí. Velký dík pak patří především dobrovolníkům z řad veřejnosti, kteří zabezpečovali denní kontroly zábran na většině lokalit. V letošním roce se tak na tranferoch podíleli manželé Vondráškoví (lokalita Mokrá Lhota), paní Gabrielová (lokalita Šternov), místostarosta obce Horka II pan Novák (lokalita Horka), paní Kalná (lokalita Kačina), Hnutí DUHA

– místní skupina Střední Čechy (lokality Propast a Hruškov), Jakub Halaš, Myslivecké sdružení Světlava, pan Cinek a pan Bližňák (lokalita Tehov u Říčan).

V roce 2012 byly zábrany instalovány v době od 14. 3. do 2. 5. Tah byl závislý na počasí. Tento rok tah probíhal znač-

Stavba zábran na lokalitě Šternov.

foto: archiv ČSOP Vlašim

Tabulka č. 4: Druhy a počty migrujících obojživelníků na řešených lokalitách.

Lokalita	jedinců celkem na lokalitě	ropucha obecná	skokan hnědý	rosnička zelená	kuňka obecná	blatnice skvrnitá	čolek
Trhový Štěpánov	1 599	1 569	13	0	1	0	16
Šternov	865	847	8	0	0	0	10
Horka u Zruče n. S.	605	605	0	0	0	0	0
Kačina u K.H.	1 127	1 101	0	3	6	17	0
Tehov u Říčan	123	123	0	0	0	0	0
Propast	316	235	81	0	0	0	0
Hruškov	878	839	13	0	0	0	26
Mokrá Lhota*	240	238	2	0	0	0	0
Celkem	5 753	5 557	117	3	7	17	52

* V této lokalitě byly sítě svedeny k propusti pod silnicí, která tak sloužila jako podchod. Z výsledného počtu zde přenesených obojživelníků tedy nelze vyvozovat ani sílu tahu, ani skutečné druhové zastoupení.

Tabulka č. 5: Počet všech transferovaných jedinců od r. 2004.

rok	lokalita								Celkem
	Trhový Štěpánov	Šternov	Horka u Zruče	Kačina	Tehov	Propast	Hruškov	Mokrá Lhota	
2004	1 502	1 456	1 021	2 398	393	nesled.	nesled.	nesled.	6 770
2005	2 012	1 599	1 137	2 254	738	nesled.	nesled.	nesled.	7 740
2006	1 166	1 804	558	73	336	nesled.	nesled.	nesled.	3 937
2007	1 043	1 565	467	515	330	260	350	nesled.	4 530
2008	2 150	940	636	1 989	208	653	469	nesled.	7 045
2009	2 880	706	473	2 120	758	525	630	nesled.	8 092
2010	2 454	1 142	534	850	557	432	1 024	nesled.	6 993
2011	3 504	1 433	390	1 114	569	626	1 843	287	9 766
2012	1 599	865	605	1 127	123	316	878	240	5 753
Celkem	18 310	11 510	5 821	12 440	4 012	2 812	5 194	527	60 626

S ochranou obojživelníků nám pomáhají i studenti středních škol, kteří se tak dozví zajímavé informace o jejich biologii.

foto: archiv ČSOP Vlašim

ně atypicky, rozvolněně a nepravidelně. Celkem se podařilo zachytit a přemístit 5753 obojživelníků, z toho 5557 ropuch obecných, což je o téměř čtyři tisíce jedinců méně než v minulém roce. Tento pokles byl zřejmě způsoben silnými mrazy a nestálým počasím v průběhu zimy. Výsledné počty a zaznamenané další migrující druhy obojživelníků znázorňuje tab. č. 4. Srovnání přenesených obojživelníků všech migrujících druhů od r. 2004 uvádí tab. č. 5. (Pozn.: Do roku 2004 jsou sledovány jen počty ropuch obecných, přesné počty souběžně migrujících druhů nejsou evidovány).

Program Ryby a mihulovci

① Lubomír Hanel

V rámci programu ČSOP Vlašim vydal monotematický bulletin Lampetra VII., který je zaměřen na hydrobiologii a ochranu biodiverzity stojatých i tekoucích vod, a to v širších souvislostech. Sborník přináší pestré spektrum článků, které mohou zaujmout řadu specialistů. Jako příklad lze uvést některé z příspěvků: Sevruková N., Mourek J.: Výskyt ploštěnek v Praze, Hanel L., Andreska J.: Vernakulární názvy ichtyofauny České republiky, Havelka P.: Mihule potoční v CHKO Žďárské vrchy, Hanel L., Lusk S.: Mihule ukrajinská – reálný pohled na skutečnost, Merta L.: Rybí společenstva NPR Ramena řeky Moravy, Dvořák P.: Ichtyofauna Cikánského potoka, Koščo J.: Fauna ryb povodí Tisy, Koščo J.: Potravná ekologia dominantných druhov podhorských tokov povodia Tisy, Lusk S., Májský J., Lusková V., Bartoňová E.: Sekavčík horský – kandidát na záchraný program atp.

Ptáci zemědělské krajiny

① Petr Vach, Martin Kysela

Projekt „Ochrana hnízd čejky chocholaté (*Vanellus vanellus*) na Benešovsku a Sedlec-Prčicku“ navázal na předchozí projekty z let 2006 až 2011. Cílem těchto projektů bylo zmapovat hnízdní rozšíření čejky chocholaté na sledovaném území a hlavně zrealizovat praktické opatření na ochranu hnízd tohoto druhu před zničením zemědělskými stroji během jarních agrotechnických prací.

Zájmová území mají celkovou rozlohu cca 170 km². Hnízdění čejky chocholaté na těchto lokalitách bylo zjišťováno procházením vhodných biotopů (pole, mokřady a vlhčí louky v okolí rybníků) v hnízdním období a pozorováním tokajících párů a samic sedících na vejcích. V případě zjištění přímého ohrožení hnízd polními pracemi (předsetová úprava půdy, setí jařin, seč jetelovin apod.) byl se zemědělským družstvem (ZD) hospodařícím na dané lokalitě dohodnut takový postup, aby bylo hnízdo ochráněno. Většinou se jednalo o vyznačení hnízda viditelnými kolíky a ponecháním takto označeného místa bez zásahu. Po ukončení polních prací byly kolíky označující hnízdo odstraněny.

V roce 2012 bylo zaznamenáno hnízdění u 15 párů čejky chocholaté, což ukazuje opět pokles počtu hnízdících párů na sledovaném území a to i přes rozvíjející se spolupráci se ZD (tab. č. 6). Všechna nalezená hnízda na Benešovsku se nacházela na čerstvě zasetých polích obilovinami (tab. č. 7) Na lokalitě Sedlec-Prčicka se hnízda nacházela na mokřadech v kukuřičných a řepkových polích a nebyla tak ohrožena agrotechnickými pracemi (tab. č. 7). V roce 2012 nebylo tedy žádné čejčí hnízdo ohroženo zemědělskou technikou a tak nebyla potřeba přímá ochrana hnízd. Veškerá hnízda byla pouze kontrolována, zda se nenacházejí v kolejových meziřádcích a nejsou tak ohrožena agrotechnickými pracemi.

Tabulka č. 6: Počty hnízdících párů na sledované lokalitě v průběhu let.

Rok	Počet hnízdících párů čejky chocholaté
2006	17
2007	15
2008	35
2009	34
2010	21
2011*	21
2012	15

* přibýlo nové sledované území na Sedlec-Prčicku o rozloze 70 km²

Tabulka č. 7: Hnízdní výskyt a úspěšnost hnízdění u čejky chocholaté na sledovaných lokalitách v roce 2012.

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011*	2012
Počet hnízdících párů	17	15	35	34	21	21	15

* přibýlo nové sledované území na Sedlec-Prčicku o rozloze 70 km²

Podpora hnízdních příležitostí zpěvného ptactva v lesích

① Martin Kysela

V rámci zavedené spolupráce mezi Lesy ČR, s.p. a ZO ČSOP Vlašim bylo v roce 2012 pokračováno s údržbou stávajících a vyvěšováním nových ptačích budek v lesích. Počet lokalit byl rozšířen ze 4 na 7 a zahrnuje lesní komplexy u Kosovy Hory, Sedlce-Prčice, Miličína, Nadějkova, Klučenic, Uhlířských Janovic a Vlkové. Důvodem instalace budek je snaha kompenzovat nedostatek přirozených dutin v převážně jehličnatých stejnověkých porostech, kde jich je nedostatek. Celkový počet vyvěšených budek k dnešnímu dni je 272 ks budek pro pěvce a 2 ks budek pro sýce rousného. Obsazenost budek v jednotlivých lokalitách zjištěná při kontrolách v květnu a v červnu 2012 byla v průměru za všechny lokality 38%. Obsazenost v každém roce kolísá. V druhovém spektru jednoznačně dominovaly sýkory, a to koňadra a modřínka. Z dalších druhů bylo prokázáno hnízdění sýkory uhelníčka, rehka zahradního, lejska šedého, vrabce polního, krutihlava a brhlíka lesního. Několik budek bylo obsazeno hmyzem – vosami, nebo čmeláky, v několika budkách byla zastižena myšice. V příštích letech se počítá s údržbou, monitoringem a případným doplňováním poškozených a ztracených budek v uvedených lokalitách.

Tabulka č. 8: Počet vyvěšených budek na lokalitách a jejich obsazenost.

Lokalita (okres)	Počet budek (ks)	Obsazenost (%)
Kvaštov (BN)	65	49
Bolechovice (PB)	32	48
Miličín (BN)	59	35
Větrov (TA)	31	51
Klučenice (PI)	20	30
Ratajská obora (KH)	40	23
Vlková (KH)	25	28

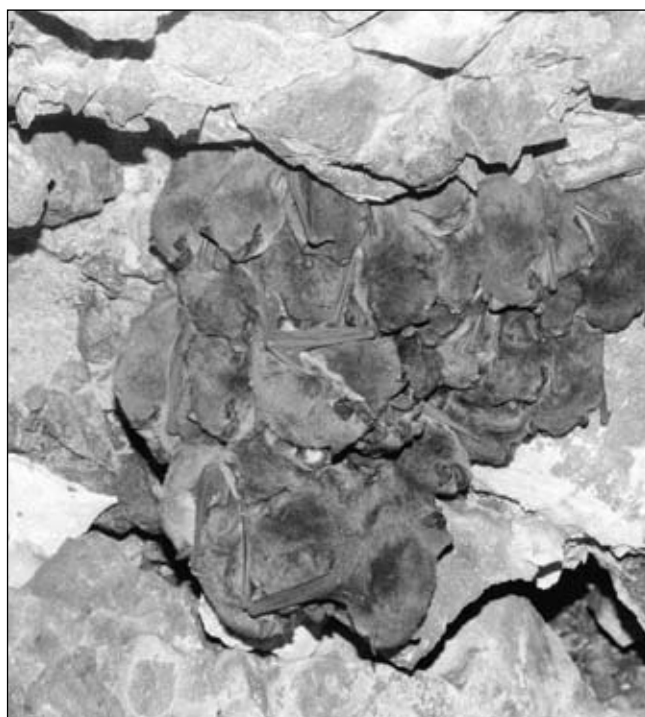
Ukázka vyvěšené a udržované budky.

foto: M. Kysela

Mapování netopýrů v oblasti vodní nádrže Štěchovice

① Vladimír Hanzal, Karel Kříž, Martin Průcha

V roce 2012 byl v oblasti údolní nádrže Štěchovice potvrzen celoroční výskyt 6 druhů netopýrů: netopýra velkého (*Myotis myotis*), netopýra vodního (*Myotis daubentonii*), netopýra rezavého (*Nyctalus noctula*), netopýra černého (*Barbastella barbastellus*), netopýra hvízdavého (*Pipistrellus pipistrellus*), netopýra nejmenšího (*Pipistrellus pygmaeus*) a zároveň byl prokázán výskyt dalších 2 druhů netopýrů: netopýra vousatého (*Myotis mystacinus*) a netopýra ušatého (*Plecotus auritus*). Do sítí bylo odchyceno 15 jedinců 4 druhů. Absolutní většinu (80%) tvořili jedinci netopýra vodního (47%) a netopýra ušatého (33%). Hromadné úkryty (letní reprodukční kolonie) ve sledované oblasti zjištěny nebyly. V širším okolí se podařilo nalézt letní kolonii netopýra řasnatého (*Myotis nattereri*) v obci Hubenov (18 ex.) a netopýra rezavého (*Nyctalus noctula*) na sídlišti ve Štěchovicích (pozorováno 8 vylétujících jedinců). V obci Vysoký Újezd pak dlouhodobě sídlí kolonie netopýra velkého (*Myotis myotis*). V oblasti vodní nádrže Štěchovice byl tak doposud prokázán výskyt 8 druhů netopýrů a byl potvrzen výskyt netopýra nejmenšího (*Pipistrellus pygmaeus*). V území se nachází největší zimoviště netopýra hvízdavého (*Pipistrellus pipistrellus*) na území České republiky. Možný podíl netopýra nejmenšího v zimující synuzii v obtokovém tunelu bude předmětem dalšího sledování.

Kolonie netopýra hvízdavého (*Pipistrellus pipistrellus*) v obtokovém tunelu VN Slapy.

foto: J. Červený

ZÁCHRANNÁ STANICE PRO ŽIVOČICHY

Michala Musilová, Petr Vach, Vít Kaštálek, Jakub Hromas

Záchranná stanice pro živočichy ČSOP Vlašim již od roku 1994 zajišťuje záchranu a léčení poraněných volně žijících živočichů s cílem jejich navrácení zpět do přírody. Pečuje i o opuštěná a osiřelá mláďata, provádí záchranné transfery živočichů z míst, kde jim hrozí nebezpečí, a také se podílí na environmentálním vzdělávání, výchově a osvětě.

Stanice je součástí Národní sítě záchranných stanic a působí na území osmi obcí s rozšířenou působností (viz mapa č. 2). Celkem tak spravuje území o rozloze 3 770 km². V převzetí a ošetřování zraněných zvířat jí pomáhá 11 odběrných míst. Veterinární péči o živočichy zajišťuje MVDr. Martina Vondráčková ve veterinární ordinaci přímo v areálu stanice.

Za 18 let činnosti stanicí prošlo již 5 865 zvířecích pacientů.

Mapa č. 2: Územní působnost Záchranné stanice pro živočichy.

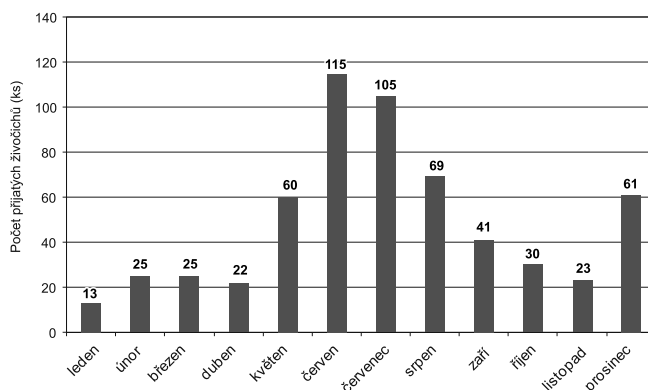

Z letošních pacientů se podařilo zpět do přírody navrátit 231 živočichů (graf č. 6). V péči stanice i nadále zůstává 67 zvířat, 36 z nich se na vypuštění teprve připravuje a 31 zvířat zůstane ve stanici již trvale v důsledku vzniklého handicapu. Tito jedinci budou chováni v expoziční části stanice, paraZOO, za účelem ekologické výchovy.

Mládě krahujce obecného, které při bouři vypadlo z hnízda.

foto: P. Jakubův

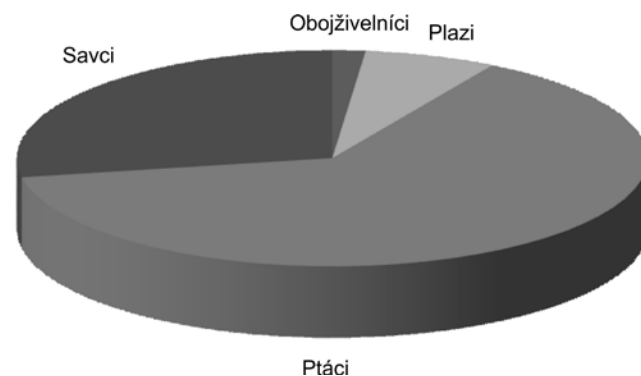
Graf č. 2: Počty přijímaných živočichů do Záchranné stanice během jednotlivých měsíců.

Péče o živočichy v roce 2012

V roce 2012 bylo do Záchranné stanice přijato celkem 589 živočichů, a to zástupců 88 druhů (tab. č. 9). Nejvíce živočichů bylo přijato v průběhu letních měsíců a nejméně příjmů bylo v lednu, dubnu a listopadu (graf č. 2).

Nejvíce jsme jako každoročně přijímali osiřelá a zraněná mláďata (41 % všech živočichů přijatých do stanice – graf č. 4). Nejčastěji jiríčky, rorýse, puštíky obecné, kalouse ušaté a zajíčky. Řada z nich byla pokousána psem či kočkou, donesena malými dětmi nebo se jednalo o ptáčka vypadnutá z hnízda. Dále jsme ošetřovali řadu zvířat se zlomeninami končetin, zraněných dopravou, elektrickým proudem nebo ptáků ochromených po nárazu do skleněných ploch (graf č. 5).

Celkem 25 % pacientů přijatých v roce 2012 patří mezi zvláště chráněné živočichy. Z nich jsme ošetřovali především netopýry a rorýse. V roce 2012 jsme přijali ale mimo jiné také mladého samce rysa ostrovida.

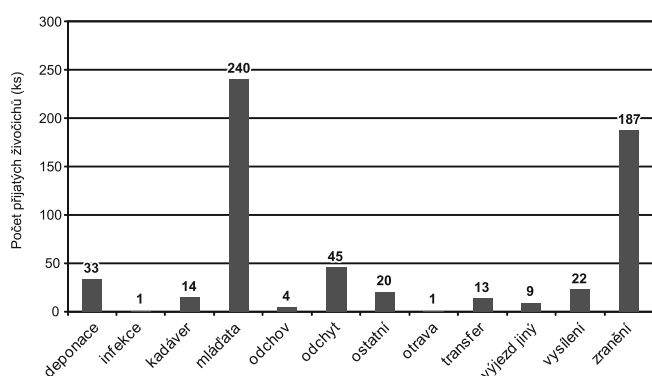
Graf č. 3: Zastoupení jednotlivých skupin živočichů přijatých v roce 2012 (dle počtu přijatých živočichů).

Tabulka č. 9: Přehled živočichů přijatých v roce 2012.

Druh zvířete	Celkem přijato	Vypuštěno zpět do přírody	Uhynulo, utraceno	Předáno jiné org., osobě	V léčení	Nepřijat - výjezd	Zůstává jako TH	Přijat jako kadáver
Obojživelníci								
Ropucha obecná	2	2						
Rosnička zelená	6	6						
Skokan hnědý	2	2						
Plazi								
Slepýš křehký	20	20						
Užovka hladká	2	2						
Užovka obojková	13	12				1		
Želva nádherná	5						5	
Ptáci								
Bažant obecný	1		1					
Brhlík lesní	3	1	1					1
Budníček menší	1		1					
Čáp bílý	1					1		
Červenka obecná	1		1					
Čížek lesní	1		1					
Dlask tlustozobý	7	2	4					1
Drozd zpěvný	10	1	7			1		1
Holub domácí	5	3	2					
Holub hřivnáč	7	4	3					
Hrdlička zahradní	10	4	6					
Hýl obecný	4	2	2					
Jestřáb lesní	2		2					
Jiříčka obecná	41	31	8					2
Kachna divoká	10	1	2		1	5	1	
Kalous ušatý	12	3	3	5			1	
Káně lesní	19	2	11			2	3	1
Káně rousná	1						1	
Kavka obecná	3						3	
Konipas bílý	1	1						
Koroptev polní	1		1					
Kos černý	25	7	14		1		2	1
Krahujec obecný	6	2	4					
Králíček obecný	1		1					
Labuť velká	23	13	3		1	6		
Ledňáček říční	1		1					
Moták pochop	4		2				2	
Papoušek mniší	1			1				
Pěnice černošlá	1		1					
Pěnice pokřovní	1	1						
Pěnkava obecná	3	3						
Poštołka obecná	39	16	20			1	1	1

Druh zvířete	Celkem přijato	Vypuštěno zpět do přírody	Uhynulo, utraceno	Předáno jiné org., osobě	V léčení	Nepřijat - výjezd	Zůstává jako TH	Přijat jako kadáver
Potáplice severní	1					1		
Pušítk obecný	11	6	2	1	1		1	
Rehek domácí	15	12	3					
Rorýs obecný	30	19	11					
Rosela penant	1			1				
Rosela pestrá	1			1				
Sojka obecná	8		5			1	2	
Sokol stěhovavý	1		1					
Sova pálená	1						1	
Stehlík obecný	1	1						
Straka obecná	4	3	1					
Strakapoud jižní	3	1	1					1
Strakapoud velký	15	3	10					2
Sýček obecný	1						1	
Sýkora koňadra	4	4						
Šoupálek krátkoprstý	1	1						
Ťuhýk obecný	3	3						
Včelojed lesní	1	1						
Vlaštovka obecná	2	1	1					
Volavka popelavá	1		1					
Vrabec domácí	14	7	7					
Vrabec polní	2	2						
Výr velký	2		1				1	
Zvonek zelený	5	1	4					
Žluna zelená	1		1					
Savci								
Fretka tchořovitá	1						1	
Jezevec lesní	1	1						
Ježek východní	8	1	1		4			2
Ježek západní	49	10	24	2	12	1		
Králík domácí	1		1					
Kuna skalní	6	1	5					
Lasice hranostaj	2	1	1					
Lasice kolčava	1		1					
Liška obecná	8	1	1	6				
Muflon	1			1				
Netopýr pestrý	17	2	2		13			
Netopýr rezavý	9	1	4					4
Netopýr ušatý	3	1	2					
Nutrie říční	1			1				
Ondatra pižmová	1	1						
Ovce domácí	2						2	
<i>Pipistrellus sp.</i>	7	1	3		3			

Druh zvířete	Celkem přijato	Vypuštěno zpět do přírody	Uhytno, utraceno	Předáno jiné org., osobě	V léčení	Nepřijat - výjezd	Zůstává jako TH	Přijat jako kadáver
Prase divoké	5		5					
Rys ostrovid	1			1				
Srnec obecný	12		10	1		1		
Tchoř tmavý	1	1						
Veverka obecná	5			4			1	
Vydra říční	2						2	
Zajíc polní	20	3	7	8				2
CELKEM	589	231	218	33	36	21	31	19
PROCENTA	100%	39%	37%	6%	6%	4%	5%	3%

Graf č. 4: Důvody příjmů živočichů v roce 2012.

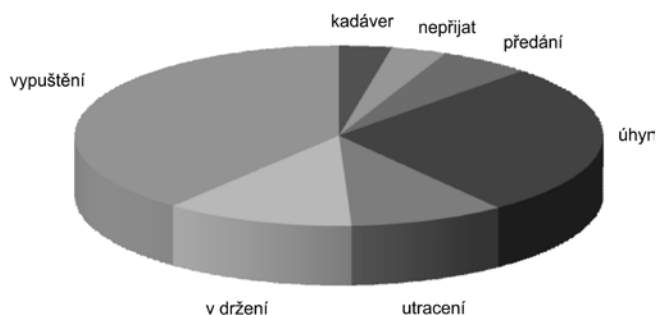

Odchyt a veterinární vyšetření rysa ostrovida, který se volně potuloval v areálu elektrorozvodny ve Strančicích u Prahy. Pravděpodobně se jednalo o jedince uniklého z nelegálního chovu, a proto byl po konzultaci s orgány státní správy předán do ZOO v Táboře.

foto: M. Musilová

Graf č. 5: Příčiny zranění přijatých živočichů.

Graf č. 6: Výsledky péče o živočichy v roce 2012.

Mládě zajíce polního pokousané psem, které se nám podařilo dokrmit a vypustit zpět do přírody.

foto: M. Musilová

Vypouštění vyléčené káně lesní jeho nálezci a starostou Města Říčany Mgr. Vladimírem Kořenem, kterého se účastnila také veřejnost. *foto: archiv ČSOP Vlašim*

Záchranné přenosy

V roce 2012 kromě projektu ochrany obojživelníků při jarším tahu proběhly také 3 záchranné přenosy mlžů z vypouštěných rybníků, kdy bylo přeneseno celkem 684 škeblí. Dále proběhly průzkumy výskytu mlžů na dvou úsecích řeky Blanice připravované k úpravě koryta.

Kromě transferu obojživelníků realizujeme nejčastěji záchranné transfery škeblí z vypouštěných a odbahňovaných rybníků.

foto: P. Vach

Sbírka Zvíře v nouzi

Již několik let pomáhá provoz stanice financovat celosvazová sbírka Zvíře v nouzi. Prostřednictvím této sbírky stanice v roce 2012 obdržela formou finančního daru na účet sbírky nebo dárcovské SMS celkem 43 827 Kč. Všem dárcům velmi děkujeme!

**ZVÍŘE
v nouzi**

Naši záchrannou stanici pro živočichy je možno podpořit odesláním finančního daru na účet

č. 33 55 33 22 / 0800,

var. symbol 0209

nebo dárcovskou SMS ve tvaru

DMS ZVIREVNOUZI VLASIM

na číslo **87777**.

(cena DMS je 30 Kč, záchranná stanice obdrží 27 Kč)

Činnost záchranné stanice můžete také podporovat pravidelně každý měsíc po dobu jednoho roku, stačí odeslat dárcovskou SMS ve tvaru

DMS ROK ZVIREVNOUZI VLASIM

na číslo **87777**

(každý měsíc je automaticky odečtena částka 30 Kč, Záchranná stanice obdrží 27 Kč).

Více o sbírce Zvíře v nouzi na
www.zvirevnouzi.cz

SNADACE
ČESKÉ SPORITELNY

Adopce zvířat

Významnou podporou stanice jsou také adopce trvale handicapovaných zvířat. Pacienti, kteří pro trvalé následky zranění již nemohou být vypuštěni do přírody, jsou chováni v expoziční části stanice, paraZOO. Oblíbené zvíře si zde můžete adoptovat a tím nám pomoci hradit náklady na jeho krmení a veterinární péči. Za to obdržíte certifikát dárce, volnou vstupenku, propagační materiály stanice a vaše jméno bude uvedeno na voliéře adoptovaného zvířete.

V roce 2012 bylo adoptováno celkem osm zvířat.

Zajímaví pacienti roku 2012

V roce 2012 jsme zaznamenali nárůst zvířat poraněných od lidských odpadů. Především pak rybářských háčků a vlasců. Vyjízďeli jsme k labutím, které měly v zobáku zaseknuté háčky i s kovovými krmítky, odchyťovali jsme volavku popelavou, které vlasec amputoval křídlo, nebo jsme byli přivoláni k uhynulému puštíkoví obecnému uvězněnému v utrženém vlasci propleteném ve větvích stromů. Ke konci roku 2012 jsme pak díky proměnlivému počasí přijímali ve srovnání s rokem předešlým větší množství probuzených netopýřů.

Poněkud kuriózním případem bylo vyprošťování káněte lesního z hustých větví staré hrušně, kam se zamotal letkami a při pokusu o jejich uvolnění si je částečně amputoval. Nebo nás

ČSOP VLAŠIM

překvapil také příjem vyhublých rosniček zelených chovaných v PET lahvi jako mazlíčci.

Z léčebných úspěchů lze zmínit například první úspěšnou operativní osteosyntézu pomocí hřebu provedenou v naší veterinární ordinaci. Podařilo se jí vyléčit komplikovanou zlomeninu křídla mladé poštolky, kterou jsme 28. 3. 2012 po řádné rehabilitaci a rozlétání zdárně vypustili zpět do volné přírody.

Kromě péče o osiřelá mláďata a zraněné živočichy jsme v roce 2012 upravovali také dvě ptačí hnízda. Na jaře jsme vy-

mýšleli a následně instalovali umělou plovoucí hnízdní podložku pod stávající labutí hnízdo s vejci na dně upuštěného rybníka v Čáslavi, kterému hrozilo zaplavení vodou. To se úspěšně podařilo a labuť z transferovaných vajec vyvedli mláďata. Ke konci roku jsme pak za finanční podpory STK Divišov s.r.o. upravovali čapí hnízdo na umělé hnízdní podložce ve Vlašimi, které bylo zarostlé náletem a bylo třeba jej vzhledem k množství nashromážděného hnízdního materiálu z průběhu předešlých let zredukovat.

Ošetřování postřeleného včelojeda lesního, kterého se podařilo vyléčit a nyní je již zpět na svobodě.

foto: archiv ČSOP Vlašim

Úprava umělé hnízdní podložky pro čápy bílé ve Vlašimi.

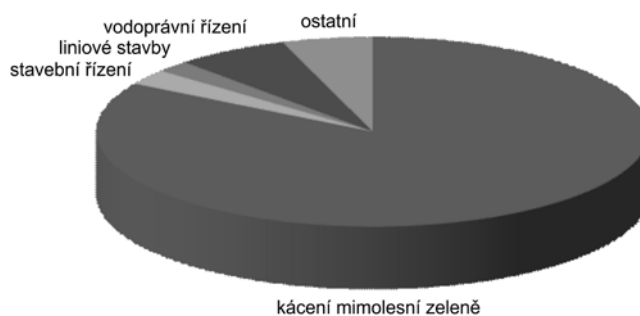
foto: J. Hromas

SPOLUPRÁCE SE STÁTNÍ SPRÁVOU, POSUDKOVÁ ČINNOST

Správní řízení

① Pavel Jakubův, Karel Kříž

Již 20 let se Český svaz ochránců přírody Vlašim pod hlavičkou Okresního sdružení Benešov vyjadřuje k závažným kauzám v problematice ochrany přírody na celém okrese Benešov. Za tuto dobu došlo, někdy i navzdory záměru žadatelů, k záchraně mnoha významných stromů a cenných biotopů. V naprosté většině případů došlo ke shodě ČSOP Vlašim a veřejné správy. V deseti případech, kdy se tak nestalo, došlo z naší strany k odvolání ke Krajskému úřadu Středočeského kraje. V pěti případech Krajský úřad podpořil odvolání ČSOP Vlašim, ve dvou případech odvolání zamítl a u třech odvolání doposud nerozhodl. Správní řízení jsou i nadále zveřejňována na webu ČSOP Vlašim.

Graf č. 7: Grafické znázornění počtů správních řízení.

Tabulka č. 10: Počty správních řízení v roce 2012.

Druh správních řízení	počet
kácení mimolesní zeleně	83
stavební řízení	3
liniové stavby	2
vodoprávní řízení	7
ostatní	5

Puštík vylétající z dutiny staré lípy, která byla předmětem žádosti o pokácení.

foto: P. Jakubův

Přírodovědné průzkumy

① Martin Klaudys

Přírodovědné průzkumy provádí ČSOP u záměrů, u kterých je předpoklad ohrožení zájmů ochrany přírody. Přírodovědný průzkum může v takovém případě odhalit výskyt vzácných a zvláště chráněných druhů a projekt záměru tomu následně přizpůsobit. V roce 2012 tak byl proveden průzkum lokality plánovaných tůní u Městečka u Chotýšan nebo vodní nádrže Skalník. Převážná část průzkumů směřuje k rybníkům, kde jsou plánovány opravy hrází, odbahňování a celkové obnovy vodního díla. Provedeny byly průzkumy rybníků u Třebešic, Dalkovic, v Bolině, u Horní Lhoty a v Trhovém Štěpánově. Rozsáhlejší akcí byl průzkum zaměřený na zhodnocení vlivu provozu zásobní vodní nádrže Homole na obojživelníky a další druhy živočichů. Vodní nádrž Homole je součástí přečerpávací elektrárny Štěchovice a denní kolísání hladiny zde dosahuje několika metrů.

V oblasti posuzování vlivů na evropsky významné lokality soustavy Natura 2000 bylo v roce 2012 zpracováno hodnocení vlivu záměru vybudování protipovodňových opatření v městě Sázava. Není bez zajímavosti, že hodnocená dokumentace byla již třetí variantou záměru, u kterého se podařilo postupně minimalizovat vliv opatření na řeku Sázavu, resp. na velevruba tupého (*Unio crassus*).

Vodní nádrž Homole u Štěchovic.

foto: M. Klaudys

Koryto řeky Sázavy v městě Sázava.

foto: M. Klaudys

ENVIRONMENTÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ, VÝCHOVA A OSVĚTA (EVVO)

Výchovná a osvětová činnost v Záchrané stanici pro živočichy

Michala Musilová

Velkou událostí roku 2012 bylo získání licence k provozování zoo a následně otevření expoziční části stanice s názvem paraZOO, které proběhlo 2. 6. 2012. Do konce roku ji navštívilo celkem 6 514 návštěvníků.

V paraZOO se lidé mohou seznámit s trvale handicapovanými zvířaty, která představují zástupce fauny ČR. Učí se zde, jakým způsobem jsou zvířata v přírodě zraňována a jak tomu lze zabránit. Součástí expozice jsou také různé naučné tabule, expozice o nebezpečích číhajících na volně žijící živočichy v přírodě, expozice ptačích budek a domečků pro živočichy v zahradě. Návštěvníci mohou zoo procházet samostatně nebo s odborným průvodcem, čehož využívají především školy.

Naši činnost jsme prezentovali také při vypouštění vyléčených zvířecích pacientů. V roce 2012 jsme uspořádali celkem 12 vypouštěcích akcí s veřejností. Účastnili se jich kromě široké veřejnosti také starostové obcí a měst, zástupci odborů životního prostředí, naši významní sponzoři, skauti, členové MOP, žáci základních škol nebo například klienti domova pro seniory.

Dále jsme se účastnili například oslav 1. máje ve vlašimském parku, dětského dne v Kolovratech a 25. 12. 2012 jsme navázali na tradici akce Vánoce se zvířátky. Spolupracujeme také s médii. Vydáváme tiskové zprávy, natáčeli se u nás pořady Chcete mě, Receptář nebo například Diktát, a také jste o nás mohli slyšet v Českém rozhlasu, Rádiu Blaník a dalších.

Spolupráce se školami a dobrovolníky

V naší činnosti nám hodně pomáhají praktikanti středních a vysokých škol a také dobrovolníci. V roce 2012 se u nás prostrídalo celkem 83 studentů.

Nejoblíbenějším zvířetem v paraZOO je u návštěvníků foto: P. Zapletal bezesporu vydra Bublina.

Projekt Lesní poklady

Jiří Pavelka

Projekt Lesní poklady byl zahájen v lednu 2011 a dokončen v říjnu 2012. Díky projektu vznikla na Podblanicku síť lesních geokeší, o kterou bylo v průběhu roku 2012 pečováno. Do keší byly doplňovány samolepky, CWG či drobné předměty na směnu. Dále byl distribuován nový leták Lesní poklady blanických rytířů do regionálních infocenter.

Další aktivitou projektu bylo kešerské CITO setkání, které se uskutečnilo 4. až 6. května 2012, jehož hlavní téma byl vztah geocachingu a ochrany přírody.

V rámci projektu vznikl pilotní pobytový program o lese pro první stupeň základních škol. Realizační tým program dvakrát ověřil u ZŠ Milín a ZŠ Plaňany. Děti během programu využily GPS navigace, zjišťovaly funkce lesa a poznávaly lesní živočichy. Po ověření programu u dvou školních kolektivů došlo k úpravám a vyhodnocení úspěšnosti dosažení cílů programu. Pilotní program byl s úspěchem předveden účastníkům Veletrhu ekologických výukových programů.

V roce 2012 byla uvedena do plného provozu Lesní učebna, která prezentuje návštěvníkům les po všech stránkách. Jsou zde k vidění plastiky živočichů žijících v půdě, „podzemní“ bludiště, na půdu navazují kořeny v podobě příjemného posezení pod korunami listnatých i jehličnatých stromů. V samotném lese, který obklopuje celou učebnu, mohou pozornější spatřit divoké prase, srnu, jezevce a další lesní zvěř. Na stromech visí trojrozměrné modely listů a posedávají „skuteční“ ptáci na větvích. Dominantou učebny je hnízdo v nadživotní velikosti. Na vzniku Lesní učebny se podílely výtvarnice PhDr. Magda Andresová, Mgr. Zuzana Holá a Michala Novotná.

Od 29. července do 3. srpna 2012 probíhal v Podblanickém ekocentru terénní kurz přírodovědy a environmentální výchovy

Žáci prvního stupně ZŠ objevují přírodu během pobytového programu.

foto: J. Dufalová

Nebojme se s dětmi do lesa. Na připravené exkurze s odborníky na přírodovědu se vydalo dvacet tři osob. Program byl doplněn aktivitami pro děti, geocachingovou hrou Lesní poklady blanických rytířů a jednodenním výletem na vodu.

Lesní učebna slouží pro denní i pobytové výukové programy.

foto: J. Pavelka

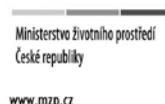
Mezi účastníky terénního kurzu nechyběly také děti.

foto: J. Havelková

Projekt Lesní poklady Českého svazu ochránců přírody Vlašim spolufinancují

www.sfzp.cz

www.mzp.cz

SPOLUPRÁCE SE ŠKOLAMI

Ekologické výukové programy pro školy

① Lenka Suchanová

O ekologických výukových programech

Středisko ekologické výchovy od svého vzniku věnuje velkou část svého úsilí spolupráci se školami v rámci výukových programů. Výukové programy jsou 1 – 4 hodiny dlouhé učební jednotky zaměřené na předávání ekologických znalostí, dovedností a postojů žákům a studentům mateřských až středních škol. Děti se na nich prostřednictvím zajímavých a hravých metod dozvídají důležité informace a učí důležitým dovednostem potřebným k jednání šetrnému k životnímu prostředí. Důraz v programech je kladen na přímou zkušenost dětí, na jejich autentické zážitky, rozvoj jejich kritického přemýšlení a přímý pobyt v přírodě.

Programy i v roce 2012 probíhaly v Podblanickém ekocentru, vlašimském zámeckém parku i širším okolí Vlašimi a účastnily se jich jak školy z Vlašimi a nejbližšího okolí, tak i školy

Tabulka č. 11: Počty realizovaných výukových programů v roce 2012.

	jednodenní celkem	jednodenní 1. stupeň ZŠ	jednodenní 2. stupeň ZŠ	jednodenní SŠ	pobytové	celkem
počty výukových programů	135	87	31	17	9	144
účast	2 623	1 693	605	325	148	2 771
hodiny	280	179	66,5	34,5	176	456
účastníkohodiny	5 694	3 689	1 348	657	2 843	8 537

Závěrečnou aktivitou projektu byl celostátní seminář, který se uskutečnil v Podblanickém ekocentru 13. září 2012. Seminář byl zaměřen na vyhodnocení celého projektu Lesní poklady a také na jeho přenositelnost dalším realizátorům.

ze vzdálenějších částí Středočeského kraje. Počet jednodenních programů oproti dřívějším rokům lehce poklesl zejména následkem nedostatku financí v rozpočtu škol a nárůstem počtu pobytových programů. Podrobnější informace o počtech a poměrech lze vyčíst z tabulky č. 11 a grafů č. 8, 9 a 10.

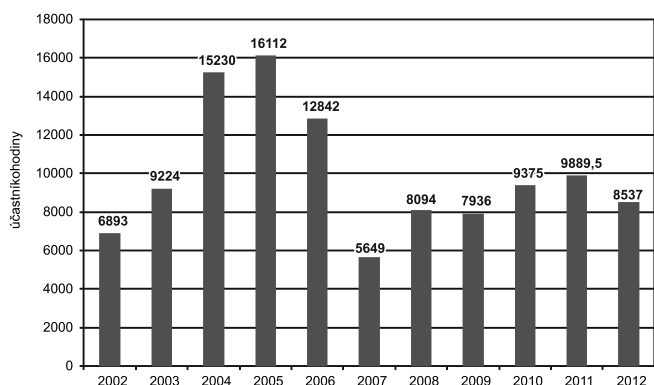
Pobytové programy

Během roku 2012 proběhlo 9 pobytových programů, zaměřených na různé věkové kategorie. V rámci projektu Lesní poklady vznikl pobytový program Hledání lesních pokladů pro žáky 1. stupně ZŠ. Program se dočkal dvou zkušebních realizací – zúčastnili se jich žáci ze základních škol z Plaňan a Milína. V rámci finanční podpory od Středočeského kraje byly vytvořeny pobytové programy pro druhý stupeň základních škol s názvem „Suroviny, které mění svět“ a program „Legenda o plném hrnci“ pro studenty středních škol. První z obou programů se dočkal dvou realizací, a to pro sedmou třídu ze ZŠ z Lužné u Rakovníka a šestou třídu ZŠ Ondřejov. Druhý program byl realizován pouze jednou, a to pro studenty třetího ročníku Gymnázia v Dobříši. Ostatní pobytové programy byly vytvořeny

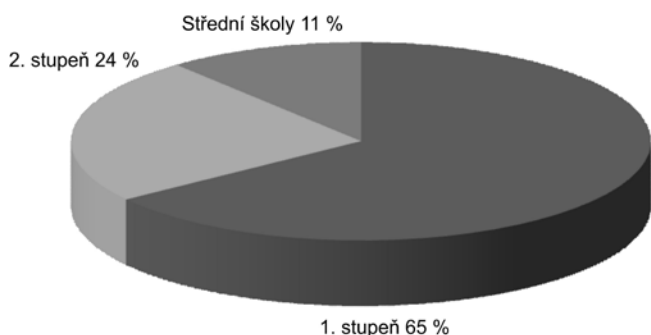
ČSOP VLAŠIM

né zapojeným školám na míru nebo byly pokračováním dlouholetého projektu našeho střediska s názvem Expedice 4P.

Pobytových programů se zúčastnilo 148 žáků a studentů a jejich podíl udáno v účastníkohodinách tvořil 33% veškeré naší výuky.

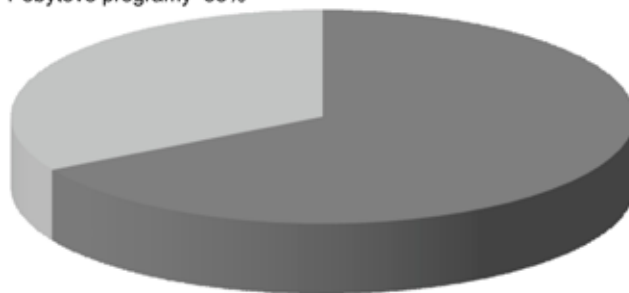

Graf č. 8: Realizované výukové programy za posledních deset let.

Graf č. 9: Tento graf znázorňuje podíl jednotlivých věkových skupin počítaný v účastníkohodinách na jednodenních programech. Nejčastějšími návštěvníky programů v roce 2012 byli žáci prvního stupně ZŠ. K poklesu oproti předchozím rokům došlo u obou zbývajících skupin – druhého stupně ZŠ a středních škol.

Pobytové programy 33%

Jednodenní programy 67 %

Graf č. 10: Podíl jednodenních a pobytových programů na výukových aktivitách střediska (uvedeno v účastníkohodinách).

Při programu „Co se skrývá na dně“ žáci loví vodní bezobratlé živočichy ve třech vlašimských tocích, pomocí jednoduchého klíče živočichy určují a poté srovnávají čistotu daných toků podle skladby živočichů, kteří v nich žijí.

foto: J. Pavelka

Při programu „Cesta za papírem“ si děti vyrábí ruční papír ze starých novin, aby lépe pochopily a hlavně si samy vyzkoušely základní princip recyklace surovin.

foto: J. Pavelka

Cílem pobytového programu „Hledání lesních pokladů“ bylo zejména poskytnout dětem autentickou zkušenost s lesním prostředím a posílit v nich motivaci k trávení volného času venku.

foto: L. Suchanová

Středoškoláci z Gymnázia Karla Čapka v Dobříši se na pobytovém programu věnovali nejen ekologickým tématům, ale také upevňování třídního kolektivu a posilování vzájemné důvěry prostřednictvím skupinových aktivit a her.

foto: L. Suchanová

Ekologická olympiáda

🕒 Lenka Suchanová

Jako již tradičně se na konci září roku 2012 konalo v Podblanickém ekocentru středočeské kolo Ekologické olympiády, na jehož organizaci spolupracují ZO ČSOP Vlašim a Okresní sdružení ČSOP Benešov. V roce 2012 soutěž proběhla ve dnech 20. až 22. září a zúčastnilo se jí čtrnáct tříčlenných družstev studentů středních škol z celého Středočeského kraje.

Ústředním tématem letošního kola byla „Ochrana zvířat“, na kterou se zaměřovaly otázky a úkoly teoretické i dvou praktických částí soutěže. V teoretické části museli studenti prokázat své botanické, zoologické a geologické dovednosti při poznávání druhů dle předložených vzorků a svoje environmentální a biologické znalosti při písemném testu. V první praktické úloze studenti navrhovali úpravu areálu plánovaného návštěvnického střediska Blanice tak, aby byl příznivý pro bezpečí živočichů a podporoval biodiverzitu místa. Druhá praktická úloha se věnovala otázce zimního přikrmování ptactva a studenti v jejím rámci vyráběli krmítka pro drobné ptáky.

Stejně jako v loňském roce i v letošním 17. ročníku soutěže zvítězilo ryze dívčí družstvo z Gymnázia Z. Wintra z Rakovníka.

Druhé místo obsadili studenti z Gymnázia Jana Palacha Mělník a o třetí příčku se dělí družstva z Gymnázia Mnichovo Hradiště a Gymnázia Kladno. Vedle oficiálního programu probíhal také doprovodný volný program, ve kterém se všechna družstva sešla a ve volné zábavě si studenti, pedagogové i organizátoři vyměnili svoje zkušenosti s ochranou přírody či jejím studiem.

Letošní ročník soutěže finančně podpořily Středočeský kraj a Lesy ČR prostřednictvím Sdružení Mladých ochránců přírody. Na přípravě a realizaci soutěže se podíleli také zaměstnanci města Vlašimi, Správy CHKO Blaník a Lesů ČR. Předsedkyní komise byla Ing. Jana Zmeškalová z odboru životního prostředí města Vlašimi.

Při druhé praktické úloze se studenti věnovali zimnímu přikrmování ptactva a vyráběli lojová krmítka.

foto: J. Dufalová

Soutěžící měli za úkol poznat co nejvíce z předložených 120 botanických, zoologických a geologických vzorků.

foto: J. Havelková

Další vzdělávání pedagogických pracovníků

🕒 Jana Dufalová

V rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků proběhlo v roce 2012 celkem 9 seminářů pro učitele MŠ a ZŠ. Jedná se o tři setkání Středočeské Mrkvičky, během kterých vždy proběhl seminář pro učitele MŠ. Těchto seminářů se zúčastnilo celkem 45 učitelů. Dále to byl terénní kurz přírodovědy a environmentální výchovy Nebojme se s dětmi do lesa, který absolvovalo 23 osob.

Velmi žádané byly semináře zaměřené na ekologickou výchovu na školách, určené pro celý pedagogický sbor. Nabídku využila ZŠ Vlašim Vorlina, ZŠ Vlašim Březinská, ZŠ Čáslav Masarykova, ZŠ Říčany a ZŠ Prokopa Velikého v Kolíně. Těmito semináři prošlo dohromady 129 pedagogů ze ZŠ.

Pravidelnou podzimní akcí Podblanického ekocentra je pedagogická konference, kterou absolvovalo 65 pedagogů.

Akcí dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků se účastnilo celkem 262 pedagogických pracovníků z nejrozličnějších typů škol.

Tabulka č. 12: Přehled akcí.

typ semináře DVPP	Počet účastníků
Setkání Středočeské Mrkvičky	45
Terénní kurz přírodovědy	23
Semináře pro celý pedagogický sbor	129
Mrkvová konference	65
Celkem	262

Konference se kromě pedagogů zúčastnili i zástupci nejmladší generace. „Co se v mládí naučíš...“

foto: J. Havelková

Během seminářů pro celý pedagogický sbor spolu učitelé musí řešit zcela jiné úkoly, než jsou zvyklí.

foto: J. Dufalová

XII. Středočeská mrkvová konference

🕒 Jana Dufalová

Celkem 65 pedagogů ze Středočeského kraje se dne 7. listopadu 2012 sjelo do Podblanického ekocentra ve Vlašimi na XII. ročník pedagogické konference o environmentální výchově.

Konference probíhala v rámci projektu M.R.K.E.V., který zajišťuje metodiku a realizaci k environmentální výchově na školách. Od tohoto projektu je odvozený i její oficiální název Středočeská MRKVOVÁ konference.

Konání pedagogické konference finančně podpořil Středočeský kraj. Záštitu převzal Ing. Miloš Petera, náměstek hejtmanky Středočeského kraje a v úvodním bloku přivítal všechny účastníky Ing. Josef Keřka, vedoucí odboru ŽP a zemědělství z Krajského úřadu Středočeského kraje.

Celá akce byla určena pro učitele od MŠ až po SŠ. Pro jednotlivé stupně škol byly připraveny krátké semináře zaměřené na témata související s ekologickou výchovou.

Na program byl například hudebně dramatická dílna s názvem Podzimní příroda řečí hudby, dále se učitelé dozvěděli, jak efektivně a poutavým způsobem číst i s nečtenáři, a to s využitím metod kritického myšlení. Velmi zajímavý byl i seminář, který se zamýšlel nad původem slepice a vajec, která kupujeme.

Lektorka ze Sluňákova v Olomouci představila inspirativní projekt EDUR, který pro starší školáky zpracovává téma Slunce ze všech úhlů pohledu a pro menší děti předkládá příběh ostro-

Chvilka napětí při demonstraci sopečného výbuchu v rámci dílny Zelený ostrov.

foto: J. Pavelka

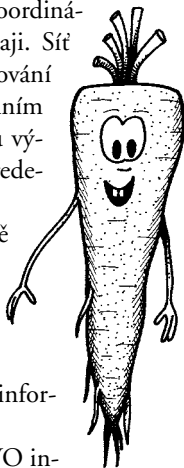
Středočeská M.R.K.E.V. – Síť škol a školských zařízení se zájmem o ekologickou výchovu

① Jana Dufalová

ZO ČSOP ve Vlašimi je dlouholetým koordinátorem sítě M.R.K.E.V. ve Středočeském kraji. Síť působí na území celé republiky, její fungování zajišťuje SSEV Pavučina a poskytuje základním a středním školám se zájmem o ekologickou výchovu metodickou pomoc v EVVO a to především formou rozesílek.

Ve Středočeském kraji je do sítě M.R.K.E.V. zaregistrováno v současné době 32 škol. Během roku se uskutečnily 4 písemné rozesílky, které obsahovaly časopis pro ekogramotnost s názvem Bedrník, dále zpravodaj Středočeská M.R.K.E.V. a další informační a metodické materiály.

Školy jsou o aktuálním dění na poli EVVO informovány také emailovými rozesílkami.

Lektorka semináře Květ – Svět předvedla jednoduché výrobky, které pomáhají dětem rozvíjet jejich fantazii.

foto: J. Dufalová

Středočeská Mrkvička – Síť středočeských mateřských škol se zájmem o ekologickou výchovu

① Jana Dufalová,

Středočeské mateřské školky se zájmem o ekologickou výchovu jsou sdružené v síti Mrkvička. Těmto školám zajišťujeme pravidelné rozesílky Informačního bulletinu Mrkvička, který vydává SSEV Pavučina a našeho Zpravodaje Středočeské Mrkvičky.

Zpravodaj obsahuje metodickou pomoc školám a různé tipy a informace. S učitelkami z této sítě se navíc pravidelně setkáváme na setkáních Středočeské Mrkvičky.

První setkání v roce 2012 bylo zaměřené na barvy. Lektorka Mgr. Kateřina Brožová se snažila, abychom si barvy užili

opravdu všemi smysly. Účastnice se zamýšlely se nad tím, jak na ně jednotlivé barvy působí, jaké máme vžité barevné vzorce, prostřednictvím artefietických metod zkoušely pomocí barev převyprávět jednoduchý příběh. Vyzkoušely si jednoduché výtvarné aktivity, které lze využít s malými dětmi.

Při druhém mrkvičkovém setkání se lektorka PaedDr. Lenka Hříbová z neziskové organizace Semínko země v Semilech podělila o své zkušenosti kombinace čtení a environmentální výchovy. Využila k tomu metodu „Čtením a psaním ke kritickému myšlení“.

Poslední setkání bylo ve znamení vody. Bc. Lenka Hronešová ze SEVER v Hradci Králové představila vodu jako zdroj života, jako ničitelku, vodu v domácnosti, vodu v přírodě i vodu jako inspiraci.

MIMOŠKOLNÍ VÝCHOVA DĚTÍ A MLÁDEŽE

Oddíl MOP Včelojedi

① Jiří Pavelka, Jindřich Kulíček

Počet členů v oddíle mladých ochránců přírody Včelojedi zaznamenal nárůst oproti roku 2011 o šest dětí. Celkem se na činnosti v roce 2012 podílelo dvacet jedna dětí. Pravidelnou činnost zastupovali devadesát minutové schůzky, které probíhaly jednou týdně na půdě Podblanického ekocentra a v jeho blízkém okolí. V roce 2012 proběhlo třicet osm schůzek a na vytváření programu se podíleli dva vedoucí. V každoroční činnosti nechyběl sběr potravy (žaludy, kaštiny, suché pečivo) pro zvířata ze Záchrané stanice pro živočichy, kde oddíl předal

118,74 kg potravy, což bylo čtrnáctkrát více než v roce 2011. Dále se oddíl věnoval poznávání zvířat, rostlin a hub, fotografování přírodnin, sběru odpadků v zámeckém parku a nejen ekologickým hrám. Mezi nepravdivou činností patří společné výpravy a brigády, které byly v poměru čtyři výpravy ku dvěma brigádám. Děti pomáhaly v přírodní památce Na Ostrově u Nemíže, kde se pořádají tradiční letní tábory nebo při zakládání zahrady ve vznikající paraZOO ve Vlašimi. Nechyběla ani tradiční vánoční výprava do Záchrané stanice pro živočichy, která byla také pracovní a uzavřela činnost v roce 2012. Za svou činnost získal oddíl vysoké bodové hodnocení v soutěži Brána k druhým, která zviditelňuje party dětí pomáhající například ochraně životního prostředí bez nároku na odměnu.

Oddílová drakiáda s vlastnoručně vyrobenými draky foto: J. Pavelka na okraji Vlašimi.

Vypouštění vyléčeného puštíka obecného ve vlašimském zámeckém parku. foto: J. Husník

Tabulka č. 13: Přehled akcí.

č.	termín	název akce	popis akce	účast
1	23. - 24. 3. 2012	Noc s Andersenem	Akce na podporu čtenářské gramotnosti dětí.	10
2	31. 3. 2012	Brigáda v paraZOO	Zakládání zahrady a úklid paraZOO.	4
3	1. - 14. 7. 2012	Letní tábor	Tradiční zakončení školního roku tábořením na zelené louce.	18
4	3. 11. 2012	Podzimní brigáda	Brigáda v přírodní památce Na Ostrově u Nemíže.	2
5	24. 11. 2012	V Benešově straší	Orientační soutěž plná strašidel a nerozluštěných šifer.	15
6	7. 12. 2012	Vánoce ve stanici	Vánoční besídka spojená s pomocí v záchrané stanici.	10
7	27. 12. 2012	Výprava „Biting“	Výprava starších „mopíků“ a vedoucích do okolí Vlašimi.	8

Letní tábor

① Jiří Pavelka, Jindřich Kulíček

Letní tábor proběhl Na Ostrově u Nemíže v termínu 1. až 14. července 2012. Pro čtrnáct dětí z řad mladých ochránců přírody i veřejnosti připravovalo program devět vedoucích, z nichž

Vytahování Josefivských červů u houbové zahrádky kmene Mouchomůrek. foto: J. Pavelka

sedm bylo ze starších „mopíků“. Celotáborová hra byla inspirována knihou „Holubinky“ a nesla název „Mizející město“. Táborníci pátrali po houbách neskutečných rozměrů a zasazovali je do svých houbových zahrádek. O to větší překvapení pro ně bylo zjištění, že houby skrývaly po celou dobu svá tajemství – Josefivské červy. Na táboře nechyběly skupinové hry, aktivity na rozvoj tábornických dovedností ani dvoudenní výlet do nedalekého Českého Šternberka. Každý si odnesl na památku houbu ze zahrádky a zážitky z táboření na zelené louce.

Rodičovský ekoklub Breberky

① Jarmila Klauďsová, Lenka Šafránková

Ekoklub Breberky – klub pro rodiče s dětmi do 4 let se v roce 2012 pravidelně scházel v pondělí na půdě Podblanického eko-centra. Děti se zde seznamovaly s tématy, které se vážou k přírodě a ekologii, např. jsme poznávali mláďata a jejich rodiče, třídili odpad, seznamovali se s tradicemi, které se vážou k jednotlivým svátkům v roce. Rodiče, převážně maminky, si mezi sebou vyměňovali své zkušenosti s výchovou a získávali nové informace o dění v regionu Kraj blanických rytířů.

Ekoklub Breberky letos poprvé pořádal akci na podporu dětské čtenářské gramotnosti Noc s Andersenem. Těto akce se zúčastnilo 54 dětí a 8 dospělých.

Do ekoklubu byly letos také zakoupeny nové hračky, dětské kočárky, panenka, dřevěné rozkládací autíčko, dřevěný hlavolam pro děti, plastové houpadlo a dřevěná kuchyňka.

Tabulka č. 14: Návštěvnost ekoklubu Breberky v roce 2012.

měsíc	počet setkání	počet dětí	počet dospělých	celkem návštěvníků
leden	4	58	52	110
únor	4	48	44	92
březen	3	38	36	74
duben	4	47	43	90
květen	4	56	45	101
červen	2	22	18	40
září	2	37	28	65
říjen	5	83	60	143
listopad	3	33	25	58
prosinec	3	30	20	50
	49	607	506	1 113

Karnevalový program na setkání Breberek.

foto: J. Klauďsová

OSVĚTA VEŘEJNOSTI

Ekovečery, přednášky a tématické dny

🗨️ Jana Havelková

V roce 2012 jsme uspořádali celkem šest cestopisných ekovečerů, kdy jsme prostřednictvím vyprávění doprovázeného promítáním fotografií navštívili zajímavá místa ve všech částech světa. O tyto přednášky je tradičně značný zájem a mají svůj stálý okruh návštěvníků. Celkem se zúčastnilo více jak 230 posluchačů.

V rámci projektu Ekologická výchova v Podblanickém ekocentru v roce 2012 proběhlo celkem šest akcí pro veřejnost (Den Země, infostan na Prvomájových slavnostech, mykologická vycházka, Netopýří noc, Vodnická stezka a předvánoční přírodní dílna). Jejich konání finančně podpořil Středočeský kraj.

Cyklus promítání oceněných filmů z festivalu Ekofilm proběhl od ledna do června 2012. Cyklus zahrnoval celkem 6 projekcí, vždy každý poslední čtvrtek v měsíci od 17 hodin. Začátkem listopadu byl zahájen osmidílný cyklus přednášek Pejskařské povídky. Přednášky vedené zkušenými kynology jsou určeny nejen pro pejskaře, ale i pro zájemce z řad veřejnosti.

Veřejnost je o konání všech akcí ekocentra informována pozvánkami ve Zpravodaji Města Vlašimi, v regionálním tisku, na Rádiu Blaník, na Rádiu Sázava, z vyvěšených plakátů, na webových stránkách www.csopvlasim.cz v sekci Kalendář akcí či z e-mailových rozesílek.

Netopýří noc navštívilo více jak 70 dospělých i dětí. Největší atrakcí byli ohočení handicapovaní netopýří Eliška, Anežka, Jája a Pája, které si děti mohly i pohlídit.

foto: J. Havelková

Tabulka č. 15: Přehled ekovečerů a tématických dnů.

č.	termín	název akce	lektor/ka	popis akce	účast
1	6. 2. 2012	Ekovečer Irán, cesta do Persie	Jaromír Braniš	Cestopisná přednáška s promítáním o putování po horách a památkách Iránu.	36
2	16. 2. 2012	Ekovečer Chráněná a biologicky zajímavá území Izraele	Dominik Andreska, Ing. Jan Andreska, PhD.	Cestopisná přednáška s promítáním o zážitcích z cest po národních parcích a dalších zajímavých místech Svaté země.	35

3	5. 3. 2012	Ekovečer Příroda a památky středního Turecka	Doc. RNDr. Václav Zelený, CSc., Ing. Miloslav Kuklík	Cestopisná přednáška s promítáním představila přírodu od pobřeží až do pohoří Taurus a významné historické památky v okolí Antalye.	38
4	24. 8. 2012	Netopýří noc	RNDr. Petra Schnitzerová	Přednáška o životě netopýřů, ukázka handicapovaných netopýřů, vycházka do parku s ultrazvukovým detektorem a vyhledávání netopýřů.	73
5	5. 11. 2012	Pejskařské povídání I. - Jak si správně vybrat	Lucia Stemmerová	První z cyklu přednášek, seznámení se zásadami správného výběru štěněte nebo psa z útulku.	15
6	26. 11. 2012	Ekovečer Gruzie	Ing. Pavel Jakubův	Cestopisná přednáška s promítáním o krásách gruzínských měst a hor.	55
7	3. 12. 2012	Pejskařské povídání II. - Vychováváme štěně	Lucia Stemmerová	Přednáška o výchově štěněte.	10
8	10. 10. 2012	Ekovečer Izrael a Palestina	Ing. Václav Zemek	Cestopisná přednáška s promítáním o cestování po Izraeli a palestinských územích.	45
9	13. 12. 2012	Předvánoční vyrábění	RNDr. Jana Havelková	Předvánoční dílna, výroba vánočních ozdob a dekorací z přírodních materiálů.	25
10	17. 12. 2012	Historie hornictví na Podblanicku	Ing. Václav Zemek	Prezentace nové knihy, přednáška s představením nejvýznamnějších důlních památek Podblanicka, autogramiáda autora.	25
celkem					357

Výstavy

📍 Jana Havelková

Přednáškový sál v přízemí Podblanického ekocentra ČSOP Vlašim je často využíván pro pořádání výstav s přírodovědnou

Výstava Tajemná ptačí říše byla součástí akcí ke Dni Země.

foto: J. Havelková

nebo environmentální tematikou. Svě výtvarné práce zde často vystavují i výtvarnice a výtvarníci z regionu. V roce 2012 proběhlo celkem šest výstav.

Během vycházky do vlašimského parku s mykologem Pavlem Špinarem jsme navzdory suchému počasí našli 66 druhů hub.

foto: J. Havelková

Tabulka č. 16: Přehled výstav.

termín	název výstavy	stručný popis
18.4. - 9. 5. 2012	Tajemná ptačí říše	Výstava prací z výtvarné a literární soutěže pro základní a střední školy okresu Benešov.
21.6. - 31. 8. 2012	Fotografové Podblanicka	Výstava fotografií za účasti 20 autorů probíhala ve spolupráci Klubu přátel Podblanické galerie, Fotoklubu a ZO ČSOP Vlašim.
15. 9. 2012	Podblanický plenér	Tradiční výstava obrazů umělců Podblanicka ve vlašimském parku.
5. - 26. 11. 2012	Vyrobeno za každou cenu	Tématem výstavy byly důstojné pracovní podmínky zaměstnanců nejen v rozvojových zemích a lidská práva.
29.11. - 4. 12. 2012	Výstava Stanislava Příhody	Prodejní výstava obrazů Stanislava Příhody probíhala u příležitosti křtu jeho nové knihy Výtvarné historky.
21. 12. 2012 - 28. 2. 2013	Stromy	Autorská výstava fotografií Ing. Pavla Jakubův představuje stromy z Podblanicka i z jeho zahraničních cest.

Tabulka č. 17: Přehled vycházek.

termín	název vycházky	lektor	stručný popis
9. 6. 2012	Mykologická vycházka do vlašimského parku	Pavel Špinar	Vycházka se sběrem, určováním a fotografováním jedlých, nejedlých i vzácných druhů hub.
24. 8. 2012	Netopýří noc	RNDr. Petra Schnitzerová	Vycházka v rámci Netopýří noci. Vyhledávání netopýřů pomocí ultrazvukového detektoru.
6. 10. 2012	Vycházka do přírodní památky Na Ostrově	Ing. Mgr. Martin Kloudys	Vycházka v okolí Nemžže představila obnovou pastvinu v chráněném území s jalovcem obecným.

Přírodovědně-vlastivědné vycházky

🕒 Jana Havelková

Přírodovědné a vlastivědné vycházky pro veřejnost směřují nejčastěji do okolí Vlašimi a jsou doprovázeny odborným výkladem. V roce 2012 se uskutečnily tři vycházky, kterých se zúčastnilo celkem 61 osob.

Další osvětové akce

🕒 Jana Havelková

Den Země

Cílem pořádání oslav Dne Země je seznámení široké veřejnosti s tímto u nás dříve opomíjeným svátkem, jeho myšlenkovým poselstvím a významem pro ochranu přírody.

V sobotu 14. dubna jsme ve spolupráci se Správou CHKO Blaník uspořádali Den Země na Blaníku. U parkoviště u Louňovic pod Blaníkem byla pro rodiče a děti připravena ekostezka s úkoly, které byly tentokrát více zaměřeny na smyslové vnímání přírody. Stezku absolvovalo 46 dětí s rodiči. Pro návštěvníky Blaníku byl k dispozici infostánek s materiály ČSOP Vlašim a Správy CHKO Blaník.

Májové slavnosti

V roce 2012 jsme se opět zúčastnili Májových slavností v zámeckém parku ve Vlašimi. Jeden z našich stanů byl věnován propagaci nové značky KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ regionální

produkt[®]. Některé certifikované produkty zde byly i k zakoupení (keramika Ivany Syslové z Chotýšan, textilní hračky Dagmar Hulmákové z Vlašimi, med ze Včelí farmy Samek z Řimovic, zahradní substrát z EKOSO Trhový Štěpánov, s.r.o. a také regionální literatura vydaná Českým svazem ochránců přírody Vlašim). Ve druhém stanu bylo tvoření a hry pro děti a také velmi oblíbené malování na obličej a „tetování“. Návštěvníci se zde seznámili se všemi oblastmi činnosti Podblanického ekocentra.

Některé úkoly na ekostezce vyžadovaly spolupráci celé rodiny. Skládání kartiček stromů, jejich plodů a listů se bez pomoci dospělých neobešlo. foto: J. Havelková

Vodnická stezka

Výlov rybníka Jírovce ve Vorlinském údolí byl spojen s osvětovou akcí pro veřejnost. Na děti čekal vodník Jírovec s vodnicí Kačenkou a po splnění úkolů na téma života ve vodě děti dostaly od vodníka na památku knoflík a další drobné ceny. Akci bohužel provázelo velmi nepříznivé počasí, takže si stezku prošlo pouze 18 dětí.

Stánek ZO ČSOP Vlašim v obležení návštěvníků.

foto: J. Havelková

Knihovna nabízí zájemcům k zapůjčení také široký výběr digitálních médií.

foto: J. Pavelka

Knihovna přírodovědné a regionální literatury

⓪ Jana Havelková

Knihovna Podblanického ekocentra ČSOP Vlašim se zaměřuje na přírodovědné, ekovýchovné a regionální publikace. V současné době je zaevidováno 4 947 knih, což od roku 2011 představuje nárůst o 52 knih. Dále je zaevidováno 164 videokazet a 170 CD a DVD. Během roku 2012 se do knihovny přihlásili 3 noví čtenáři, takže jich celkem evidujeme již 226.

V knihovně si lze také vybírat z několika desítek přírodovědných, regionálních nebo ekologicky zaměřených periodik. Knihovna je pro veřejnost otevřena pravidelně každou středu od 13 do 17 hodin, v jinou dobu po předchozí domluvě. Seznam všech titulů je zveřejněn na webových stránkách www.csopvlasim.cz v sekci Knihovna, takže čtenář/ka má možnost si samostatně vyhledat požadovanou publikaci. Knihovna nabízí i možnost dálkové výpůjčky – zasílání knih poštou. Těto služby využívaly hlavně školy.

Ekoporadna

⓪ Roman Andres

Ekologické poradny významně pomáhají utvářet odpovědnost obyvatelstva vůči životnímu prostředí. ZO ČSOP Vlašim tak činí již od roku 1999 a je členem Sítě ekologických poraden STEP. Kancelář ekoporadny se nachází v přízemí u samého vstupu do budovy ekocentra, má vlastní e-mailovou adresu ekoporadna@csop.cz a dotazníkové rozhraní pro přímé dotazování na internetových stránkách www.csopvlasim.cz. Ve vstupním průjezdu ekocentra na dvou stojanech nabízíme informace formou letáků o environmentálně šetrném nakupování, provozu domácnosti, potravinách aj. Širší nabídka informačních materiálů je k mání uvnitř ekoporadny.

V roce 2012 jsme poskytli na 332 přímých vyžádaných zaregistrovaných konzultací, což obnáší bezmála 101 hodin čistého času, dále 3 akce systémového ekoporadenství (analýzy, návrhy aj.) obnášejících dalších 23 hodin práce. Konzultace se nejčastěji týkaly tradičně zvířat (89 %), ochrany přírody (5 %), bydlení a doprava (2 %), doporučení kontaktů (1 %) a nakládání s odpady (3 %). Klienti mohou v ekoporadně dále získat informace z dalších oblastí životního prostředí a udržitelného rozvoje (např. ekologické zemědělství a biopotraviny, domácí ekologie, alternativní zdroje energie, třídění odpadů a další). Ekoporadnu Podblanického ekocentra ČSOP Vlašim navštěvují také žáci a studenti základních a středních škol pro podklady do referátů, projektů a seminárních prací. Ekoporadna nabízí také knihovnické služby, o těch více v kapitole Knihovna přírodovědné a regionální literatury.

V roce 2012 se ekoporadenství věnovali (abecedně): Roman Andres, Michala Musilová, Petr Vach.

V rámci projektu OPVK „4 blaničtí rytíři, aneb vzdělávání obyvatel Podblanicka k trvalé udržitelnosti“ byly v roce 2012, počínaje červnem každý měsíc publikovány ekoporadenské články v regionálním tisku a na internetu pod názvem „ekorada

Ekoporadna na Posázavském tržišti (nádvorní pivovaru Ferdinand Benešov, trh regionálních produktů a služeb).

foto: J. Havelková

na tento měsíc“. Tyto články i další poradenské materiály jsou k dispozici na webových stránkách ZO ČSOP Vlašim. Rovněž byly připravovány akce, s jejichž realizací se počítá v roce 2013, například festival Zisky a ztráty cestování, přednášky a kampaň o udržitelném cestovním ruchu. Další aktivitou zmíněného projektu bylo vytvoření mobilní ekoporadny, s níž jsme se účastnili např. 1. září na nádvorní pivovaru Ferdinand Benešov Posázavského tržiště (trh regionálních produktů a služeb).

Náš ekoporadce Roman Andres navrhl soubor kritérií posuzování environmentální zátěže projektů ucházejících se o finanční prostředky z programu LEADER pro rozvoj venkova. Tato kritéria se budou uplatňovat v bodovém hodnocení projektů v dalším období 2014 – 2020. U těchto projektů se předpokládá širší dopad na život regionu.

Tabulka č. 18: Počet poskytnutých evidovaných ekoporad na základě vyžádaných konzultací a vyšších forem poradenství v letech 2007 – 2012.

Rok	Počet
2007	516
2008	1 108
2009	786
2010	714
2011	533
2012	332

Ekoobchůdek

① Jana Havelková

Ekoobchůdek má za sebou již sedm let své existence a doznal v průběhu roku 2012 dalších změn.

I nadále je obchůdek zaměřen na literaturu, certifikované zboží (bio, fair trade, ekologicky šetrný výrobek, FSC, certifikovaná kosmetika), ekodrogerii, výrobky pro živou zahradu nebo regionální výrobky.

Sortiment jsme letos rozšířili zejména o farmářské bedýnky, čerstvé pečivo z chráněné dílny, bio mléčné výrobky, biomouku,

1 STEP
Klíč ekologičtějšího prostředí

eko OBCHŮDEK
PORADNA

čerstvé těstoviny, marmelády, vejce z farmy a řadu dalších potravin. Zájemci si mohou toto zboží zakoupit každé pondělí po předchozí objednávce.

V ekoobchůdku je nyní k prodeji například:

- biopotraviny (čaje, čokolády, cukrovinky, káva, kakao, víno, nápoje),
- ekologická drogerie – prací a čisticí prostředky Qalt Excel, Star, Ecover, Planet Clean,
- konopné produkty – olej, léčivá kosmetika Cannaderm a textilie z konopí (peněženky, batůžky apod.),
- přírodovědná a regionální literatura a plakáty, ekopedagogická literatura, školní pomůcky,
- drobné dřevěné kuchyňské náčiní a dětská kuchyňka z FSC dřeva, budky a krmítka do zahrady apod.,
- výrobky původem z Podblanicka (med, šperky, keramika, háčkové čepice, svícny, obrazy),
- suvenýry paraZOO – trička, hrnečky, magnetky, plakáty a pohlednice a další drobné upomínkové předměty,
- dárkové zboží (bylinkové polštářky, přírodní mýdla, včelí produkty) a další sortiment.

Elektronický obchod aktuálně nabízí 306 druhů zboží, největší zastoupení mají stále publikace (202 položek). Od podzimu již nezasíláme stromky a keře. Zákazníci elektronického obchodu si nejvíce objednávají publikace a školní pomůcky, v sezoně si objednávali také keře a stromky. Celkem bylo v roce 2012 uskutečněno 101 objednávek, což představuje nárůst o 29 objednávek.

Farmářské bedýnky jsou jedním ze způsobů, jak podpořit tuzemské pěstitele ovoce a zeleniny.

foto: J. Havelková

Tabulka č. 19: Druhy zboží nabízeného v ekoobchůdku v letech 2008 až 2012.

Druh zboží	2008	2009	2010	2011	2012
Přírodovědná a regionální literatura, plakáty	71	78	83	87	84
Ekopedagogická literatura a školní pomůcky	94	93	89	88	90
VHS, DVD, CD	10	10	3	3	3
Řemeslné výrobky (do zahrady, místní, bižuterie, obrazy, textil ap.)	56	57	50	89	90
Potraviny (většina v biokvalitě, část fair trade)	160	189	118	145	142
Ekologické čisticí prostředky, dámské hyg. prostředky, ekopleny ap.	32	40	35	53	52
Kosmetika (většina s certifikátem BDIH)	106	105	25	34	33
Výrobky z certifikovaného dřeva (FSC)	17	17	18	18	18
Celkem	606	589	421	517	512

PUBLIKAČNÍ ČINNOST

Dagmar Tlustošová

Periodika ČSOP Vlašim

Časopis Pod Blaníkem

První číslo se objevilo v roce 1921 a po padesátileté odmlce bylo roku 1997 jeho vydávání obnoveno. Je to nepravidelný čtvrtletník, který byl v roce 2012 vydáván již po šestnácté. Vydáváme ho společně s Muzeem Podblanicka ve spolupráci se Správou Chráněné krajinné oblasti Blaník. Vydávání řídí jedenáctičlenná redakční rada. Distribuce je zajištěna prostřed-

nictvím patnácti prodejních míst (Benešov, Jankov, Kamberk, Kondrac, Louňovice pod Blaníkem, Načeradec, Sázava, Vlašim, Votice a Zvěstov). Časopis zdarma dostávají členové ČSOP Vlašim a Klubu přátel Podblanické galerie, sponzoři, města, obce a další veřejné instituce na Podblanicku (muzea, školy, knihovny apod.).

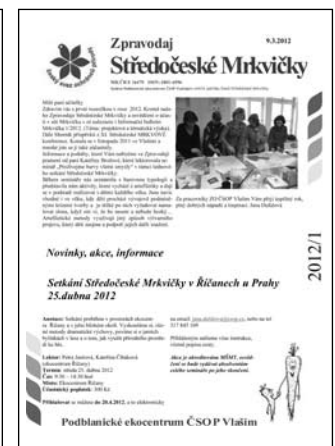
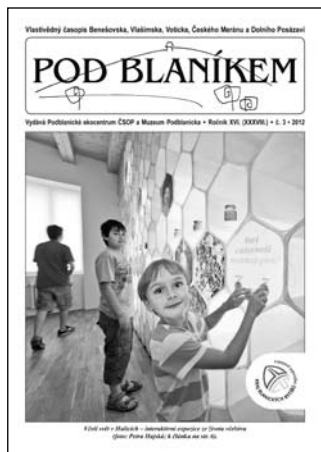
Jednotlivá čísla časopisu obsahují příspěvky o přírodě, krajině, životním prostředí, historii, kultuře i současném dění na Podblanicku, v příloze jsou zveřejňovány příspěvky ze starších čísel Pod Blaníkem, upozornění na aktuálně vydanou literaturu se vztahem k našemu regionu, dále regionální pověsti, povídky, vyprávění a poezie, drobné zprávy a sdělení a přehled akcí pořádaných vydavateli, vše je bohatě doplněno doprovodnými fotografiemi a ilustracemi.

Formát B5, černobílá obálka, rozsah 17 až 33 řádných stran a 12 až 20 stran přílohy, náklad po 1 300 ks, cena: 20 Kč, ISSN 1213-1040, evidenční číslo MK ČR E 10738.

Zpravodaj Středočeské Mrkvičky

Zpravodaj sítě MŠ obsahuje informace o vzdělávacích akcích, literatuře a je vždy souhrnem materiálů ze setkání členských MŠ. V roce 2012 vyšla tři čísla.

Formát A4, černobílé, čtyři až šest stran, náklad 120 ks, zdarma, ISSN 1801-6596, evidenční číslo MK: ČR E 16479.

Zpravodaj Středočeská M.R.K.E.V.

Zpravodaj obsahuje informace o vzdělávacích akcích, literatuře a je vždy souhrnem materiálů ze setkání členských škol. V roce 2012 vyšly čtyři čísla.

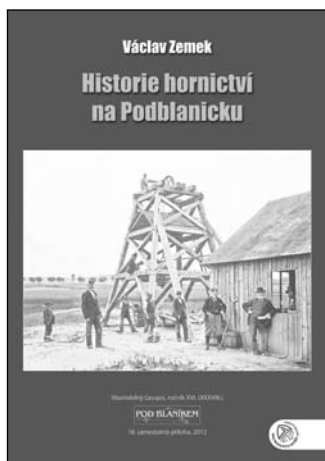
Formát A4, plnobarevně, dvě až čtyři strany, náklad 35 ks.

Samostatné publikace

Václav Zemek:

Historie hornictví na Podblanicku

Přestože Podblanicko není typickou hornickou oblastí, autor v 18. samostatné příloze časopisu Pod Bláníkem shromáždil množství dokladů a informací o bohaté historii dolování nerostných surovin v tomto středočeském regionu. První část knihy je věnována historickému přehledu, který popisuje, jak naši předkové využívali geologická ložiska a jak hornictví ovlivnilo životy lidí v kraji mezi Sázavou a Tábořem. K nejvýznamnějším patří těžba zlata na Roudném a těžba stříbra na Mladovožicku. V druhé, rozsáhlejší části se autor věnuje popisu 41 lokalit. Kniha obsahuje zajímavé historické fotografie i snímky zachycující současný stav pozůstatků po bývalé těžbě. Kromě toho v ní najdete reprodukce historických map důlních děl. U každé lokality je orientační mapa. V barevné příloze jsou zobrazeny snímky zajímavých minerálů nalezených na Podblanicku.

Formát B5, 120 stran, náklad 1 000 ks, cena 172 Kč, ISBN 978-80-86327-98-3, 978-80-86452-28-9.

Letáky

Propagační tiskoviny Kraje blanických rytířů

V roce 2012 jsme pro naše partnery vydali plnokrevné skládačky složené na 1/3 formátu A4: Lesní poklady blanických rytířů (1 000 ks) a Cyklorytíř 2012 (600 ks), oboustranné karty formátu 1/3 A4: Včelí svět (10 000 ks), Kraj blanických rytířů – regionální produkt (10 000 ks), paraZOO Vlašim (10 000 ks),

dále plnokrevné brožurky Podblanická kuchařka (1/3 formátu A4, 20 stran, náklad 10 000 ks) a Tipy na výlety (1/3 formátu A4, 14 listů, náklad 8 500 ks). Dále specializovaný Katalog certifikovaných výrobků a služeb (1/3 formátu A4, náklad 5 000 ks).

Vyšlo již páté číslo Rytířských novin, turistického občasníku Kraje blanických rytířů, který je určen zejména návštěvníkům našeho kraje. Přináší aktuální informace o možnostech trávení volného času na Podblanicku, nabídky výletů, reportáže ze zajímavých míst a pozvánky na akce (formát A3, 8 stran, plno-

REGIONÁLNÍ PRODUKTY Z KRAJE BLANICKÝCH RYTÍŘŮ

První výrobci na Podblanicku získali regionální značku

Fašerčnická kašinka, kaniška z Chertan, mlá z Lesovce pod Blanicem. To jsou jen některé z široké škály tradičních a Podblanických, kterým certifikátem kromě ochrany se stávají výrobci, poskytovatelé služeb, zemědělských organizací a výrobci zemědělských výrobků. Značka KRAJE BLANICKÝCH RYTÍŘŮ registruje výrobce. Nové výrobce mohou přidat své výrobky do seznamu, kterým se řídí. Značka KRAJE BLANICKÝCH RYTÍŘŮ registruje výrobce. Nové výrobce mohou přidat své výrobky do seznamu, kterým se řídí. Značka KRAJE BLANICKÝCH RYTÍŘŮ registruje výrobce. Nové výrobce mohou přidat své výrobky do seznamu, kterým se řídí.

Podpora místních produktů
Kraj mezi Blanicem a Sádkou je plný špičkových lidí, kteří dělají i takové a takové věci. Jsou to lidé, kteří se věnují zemědělství a výrobě výrobků, které jsou unikátní a mají vysokou hodnotu. V rámci této iniciativy se snažíme tyto výrobce podpořit a jejich výrobky registrovat. To jim pomůže získat větší viditelnost a ochránit je před neoprávněným kopírováním.

Začíná hlásit z krmivem:
Mnozí lidé si myslí, že krmivo je jen nějaká směs krmiva. Ve skutečnosti je to složitější proces, který zahrnuje výběr kvalitních surovin a jejich správnou kombinaci. Mnozí lidé si myslí, že krmivo je jen nějaká směs krmiva. Ve skutečnosti je to složitější proces, který zahrnuje výběr kvalitních surovin a jejich správnou kombinaci.

Plakáty

Záchraná stanice pro živočichy ČSOP Vlašim

Celobarevný A3 plakát vydaný v nákladu 2 000 ks. Informuje o činnosti záchrané stanice, její působnosti a uvádí kontaktní údaje pro nálezce zraněných zvířat. Plakát je distribuován na obecní úřady, veterinářům a na další instituce, kde může být vyvěšen na veřejně přístupném místě.

Rys, vydra

Náklad 200 ks (tj. 100 ks od každého). Fotografie dvou nejoblíbenějších chovanců paraZOO, určen k prodeji v paraZOO, jeho koupí lidé přispějí na provoz Záchrané stanice pro živočichy Vlašim. Formát A3, cena 47 Kč.

barevný tisk, náklad 8000 ks). Přílohou tohoto čísla Rytířských novin je dvoustrana Regionální produkty z Kraje Blanických rytířů v nákladu 8 500 ks).

Leták Záchraná stanice pro živočichy ČSOP Vlašim

Aktualizace a dotisk celobarevného letáku informujícího o činnosti stanice, její působnosti a uvádějící důležité kontaktní údaje.

Náklad 10 000 ks, skládačka složená na 1/3 formátu A4. Leták byl vydán za podpory Operačního programu Životní prostředí.

Leták Mláďata

Aktualizace a dotisk stávajícího letáku. Je volně distribuován pracovníky stanice, ekoporadnou, v paraZOO a při různých akcích. Poukazuje na problém zbytečného odebírání mláďat některých druhů zvířat z přírody, především pak zajíčků a srnčat, které lidé často mylně považují za osiřelé. Informuje o příčinách zraňování a ohrožení mláďat a o tom, jak se zachovat při jejich nález.

Leták je celobarevný, tisk v nákladu 5 000 ks, skládačka složená na 1/3 formátu A4.

Leták Sběrka Zvíře v nouzi

Jednoduchý celobarevný leták s informacemi o možnosti podpory činnosti záchrané stanice prostřednictvím sbírky Zvíře v nouzi. Vydán v nákladu 6 000 ks, bude distribuován nálezčům zvířat, pomocí ekoporadny, při nejrůznějších akcích, apod.

Formát oboustranné karty velikosti 1/3 A4.

ZÁCHRANNÁ STANICE PRO ŽIVOČICHY ČSOP Vlašim pohotovostní telefon 777 800 460

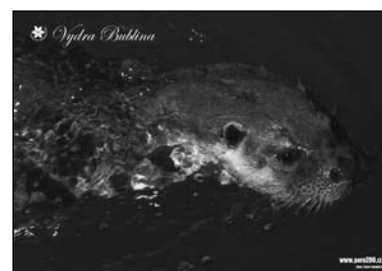
Co nabízíme:

- Národní problematika je pomoc zraněným a jinak postiženým volně žijícím živočichům a včelám v přírodě a v areálu stanice.
- Zachráněná zvířata jsou poskytována do přírody v roce 1999.
- Provozujeme výhledovou a ekologickou turistickou trasu.
- Provozujeme výhledovou a ekologickou turistickou trasu.
- Provozujeme výhledovou a ekologickou turistickou trasu.

Problemy, podpora sbírky zvířat:

- Podpora, provoz, údržba, výhledová a ekologická turistická trasu.
- Provozujeme výhledovou a ekologickou turistickou trasu.
- Provozujeme výhledovou a ekologickou turistickou trasu.

Najděte nás na www.pomocvzivotu.cz a ČSOP Vlašim na Facebooku

Ostatní tiskoviny

Pohledy – rys, vydra, poštolka, sova pálená

Náklad 400 ks (tj. 100 ks od každého). Opět určeny k prodeji a tím podpoře provozu Záchrané stanice pro živočichy Vlašim.

Velikost 148 × 114 mm, cena 15 Kč.

Samolepky Fauna ČR

Vydány za podpory programu Českého svazu ochránců přírody Biodiverzita, za podpory Lesů ČR, s.p. a Ministerstva životního prostředí. Jsou s fotkami deseti druhů zvířat nejběž-

něji přijímaných do Záchrané stanice pro živočichy doplněné o informace týkající se nejčastějších důvodů jejich zraňování a ohrožení v důsledku lidské činnosti.

ČSOP VLAŠIM NA INTERNETU

① Petra Macháčková

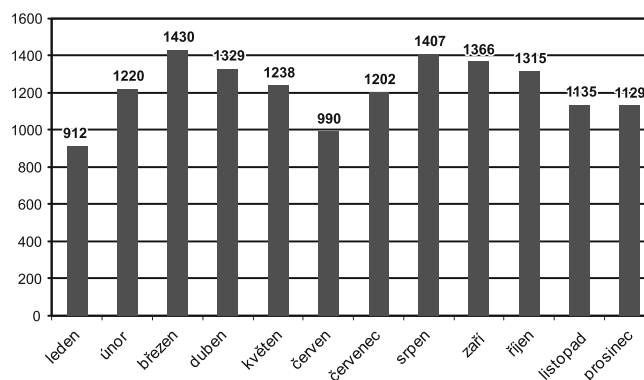
Návštěvnost internetových stránek v roce 2012 oproti předchozím letům výrazně vzrostla (viz tab. č. 20). Průměrná návštěvnost byla 40 různých přístupů denně. Celkem 14 673 návštěv za rok. Na grafu č. 12 jsou znázorněny návštěvy v jednotlivých měsících. Nejvíce návštěv (82) bylo zaznamenáno 2. října a největší počet návštěv jsme zaznamenali také v měsíci říjnu.

ČSOP Vlašim využívá k informování o své činnosti také sociální síť Facebook. Na konci roku 2012 měla naše stránka 266 fanoušků, což je o 126 více (téměř dvojnásobek) než na konci předchozího roku. Na Facebook jsme zveřejňovali pozvánky na akce, tiskové zprávy, fotografie a videa z proběhlých akcí, novinky ze záchrané stanice, ale i nabídky zboží našeho ekoobchůdku. Novinkou bylo zapojení fanoušků do výběru jmen pro zvířecí obyvatele paraZOO.

Svou vlastní facebookovou stránku mají od roku 2012 také Podblanické farmářské trhy. Návštěvníci mohli na této stránce sledovat termíny a obsazení trhů, ale i aktuální zpravodajství z právě probíhajícího trhu.

Tabulka č. 20: Celkový roční počet návštěv webu v roce 2012 vzrostl.

2007	2008	2009	2010	2011	2012
11 899	22 353	12 713	12 696	12 644	14 673

Graf č. 11: Nejvyšší návštěvnost byla v roce 2012 v měsíci říjnu.

REGIONÁLNÍ ROZVOJ

Blanický rytíř

① Pavel Pešout

Dne 6. dubna 2012 bylo již počtrnácté uděleno ocenění Blanický rytíř třem fyzickým osobám, které se významně zasloužily o ochranu a rozvoj přírodního a kulturního dědictví Podblanicka.

Ocenění udělují třem navrženým kandidátům neziskové organizace Podblanicka, konkrétně Podblanické ekocentrum ČSOP Vlašim (administrátor ceny), občanské sdružení Chlum Čerčany, Vlastivědný klub P.A.N. Vlasáka Vlašim, Vlastivědný klub Votice, Vlastivědný klub Český Merán, o. p. s. Český Merán, Klub mladých Sedlec-Prčice, Sdružení Přátel Chotýšan, Český svaz ochránců přírody Benešov, Český svaz ochránců přírody Kladruby, Český svaz ochránců přírody Sázava, Český svaz ochránců přírody Střítež, Český svaz ochránců přírody Votice, Vlastivědný klub Šternberk, Vlastivědný klub Týnec nad Sázavou a okolí, Podblanický vědeckotechnický klub železniční, Podblanické infocentrum, občanské sdružení Podblanickem, Posázaví o.p.s., Posázavský pacifik, Vlašimské hudební mládež a Vlašimská astronomická společnost.

V letošním roce porota vybírala z osmadvaceti nominací. Porota složená ze zástupců jednotlivých nevládních organizací nakonec rozhodla o udělení ceny těmto třem nominovaným:

Mgr. Věra Dudíková z Benešova za významný počin,

Karel Kočí z Divišova za celoživotní dílo,

Vlasta Kořínková z Miličína za celoživotní dílo.

Slavnostního udělování, které proběhlo v obřadní síni vlašimského zámku, se účastnilo na padesát hostů kulturního, společenského i politického života regionu. Pozvání přijali zástupci Parlamentu České republiky, krajské samosprávy, řada zástupců měst a obcí Podblanicka, ředitelé škol z Podblanicka a mnoho dalších hostů. Za hosty k rytířům promluvil poslanec PČR Ing. Václav Zemek a starosta města Benešov Ing. Jaroslav Hlavnička.

Blaníční rytíři obdrželi již tradičně kromě pěkného diplomu každý svou originální velmi hodnotnou pískovcovou sochu Blanického rytíře od akademického sochaře Daniela Talavery.

V roce 2012 obdrželi ocenění Blanický rytíř (zleva) foto: J. Havelková Věra Dudíková, Karel Kočí a Vlasta Kořínková.

Pořízení těchto soch sponzoroval generální sponzor udělování ocenění Blanický rytíř firma Rabbit a. s. Trhový Štěpánov.

Kraj blanických rytířů – program udržitelného cestovního ruchu

① Petr Zapletal

V roce 2012 jsme pokračovali již sedmým rokem v realizaci propagace turistického regionu Kraj blanických rytířů, financovaného především z příspěvků obcí a měst regionu. Náklady projektu byly částečně spolufinancovány také z dotace Středočeského kraje.

V roce 2012 jsme vydali celou řadu tiskovin. Pro naše partnery jsme zajistili dotisk propagačních letáků, vyšlo již šesté číslo Rytířských novin, které návštěvníkům představují regionální zajímavosti, vydali jsme také reprint brožurek Tipy na výlety a Cyklistické a pěší trasy.

V roce 2012 proběhl z hlediska účasti neúspěšnější ročník akce Blanický cyklorytíř se startem v Kondraci, které se zúčastnilo 612 cyklistů. Akce byla z rozpočtu projektu kromě tiskovin zajištěna také reklamou na rádiu Blaník.

Projekt je postaven na partnerství Českého svazu ochránců přírody ve Vlašimi s obcemi Kamberk, Kondrac, Načeradec, Pravonín, Ratměřice, Veliš, městysy Louňovice pod Blaníkem, Čechtice, Křivsoudov, městem Vlašimí, Mikroregionem Český smaragd a Kršnovým dvorem. K dalším partnerům patří Muzeum Podblanicka a Správa CHKO Blaník. Společné setkání partnerů proběhlo 23. 2. 2012.

Rytíř ve zbroji je symbolem kraje blanických rytířů.

foto: P. Jakubův

KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ – regionální produkt®

① Kateřina Červenková

Značku KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ regionální produkt® uděluje Český svaz ochránců přírody Vlašim ve spolupráci s Asociací regionálních značek, o. s. a Posázavím o.p.s. O značku mohli požádat výrobci a poskytovatelé stravovacích a ubytovacích služeb z území Místní akční skupiny Posázaví.

V roce 2012 proběhla dvě kola certifikace (16. 2. a 21. 6. 2012), v nichž obdrželo značku 13 výrobků a dvě služby:

AGF s.r.o.:	Rodinná cukrárna ve Vlašimi
Bio Vavřinec, s.r.o.:	Mléčné výrobky z farmy Bio Vavřinec
Bio Vavřinec, s.r.o.:	Mlýnářské výrobky z farmy Bio Vavřinec
Dagmar Hulmáková:	Patchwork - originální textilní dekorace a hračky
EKOSO Trhový Štěpánov, s.r.o.:	Zahradnický substrát
František Matoušek:	Tradiční podblanické uzeniny
Ing. Milan Plaštiak:	Včelí produkty z Blaníků
Ivana Syslová:	Užitková keramika
Jan Filip:	Šternberské koláče
Jan Lalouček:	Med z Miřetic
Miroslav Dvořák:	Med z přírodního parku Džbány - Žebrák
MVDr. Ludvík Bělohávek:	Lesní medovicový med ze Včelí farmy Bystřice
Penzion Konopiště, s.r.o.:	Pension Konopiště ****
Petr SAMEK:	Med ze Včelí farmy Samek
ZO ČSOP Vlašim:	Regionální literatura

K propagaci certifikovaných produktů jsme využívali článků v tisku, zpráv v místních rádiích. Vznikla webová stránka naší regionální značky na adrese www.regionalni-znacky.cz/kraj-blanicke-rytiri, kde jsou produkty prezentovány a kde jsou zveřejněny informace pro zájemce o značku. Ke konci roku 2012 jsme díky podpoře Středočeského kraje vydali letáček o značce a katalog regionálních produktů. Jako příloha turistických Rytířských novin vyšel přehled certifikovaných produktů.

Produkty se značkou KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ regionální produkt® jsme představovali také na farmářských trzích a na prvomájových slavnostech ve Vlašimi ve společném propagačním stánku a také v našem ekoobchůdku. Jednotliví výrobci reprezentovali značku na dvou akcích Kampský krajáček a Kampský krajáč, který pořádala Asociace regionálních značek, jejímiž jsme členy.

Šternberské koláče z pekařství Jana Filipa.

foto: P. Jakubův

Komise z výrobců a organizací z regionu rozhoduje o udělení značky KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ regionální produkt®.

foto: K. Červenková

Příprava geoparku Kraj blanických rytířů

① Kateřina Červenková

Kraj Blanických rytířů kandiduje na titul „národní geopark“. Chce se tak představit návštěvníkům z trochu jiného úhlu pohledu a pozvat je k prozkoumání geologicky zajímavých míst. V roce 2012 jsme pokračovali v přípravě nominační do-

„Geotým“ geoparku Kraj blanických rytířů zmapoval geologické zajímavosti našeho regionu.

foto: K. Červenková

kumentace geoparku. Především jsme sestavili tým spolupracujících geologů, kteří zmapovali geologické zajímavosti regionu. Důležitým počinem byl také sociologický průzkum návštěvnosti geoparku, jehož výsledky budou východiskem pro plánované aktivity.

Projekt Příprava geoparku Kraj blanických rytířů je podpořen z revolvingového fondu MŽP.

Nález mlýnského kamene, pozůstatku po zpracování zlatonosné rudy. Místo nálezů neprozradíme.

foto: K. Červenková

Podblanické farmářské trhy

☉ Kateřina Červenková

Jedním z cílů naší organizace je podpora ekologicky a sociálně zodpovědného spotřebitelství. K tomu patří na prvním místě využívání místních produktů. To byl důvod, proč jsme se pustili do pořádání farmářských trhů. V roce 2012 proběhl první ročník pravidelných farmářských trhů ve Vlašimi a v Ostrově. ZO ČSOP Vlašim je pořádala ve spolupráci s Městem Vlašimí a Farmou Blaník. Trhy se konaly jednou měsíčně od dubna do října, celkem proběhlo devět trhů, z čehož osm bylo ve Vlašimi a jeden, květnový, na farmě Blaník.

Město Vlašim a farma Blaník zajistily prostory pro konání trhů, komunikaci s prodejci zajišťovala naše externí spolupracovnice Lenka Želivská. K propagaci trhů směrem k zákazníkům jsme využívali plakáty, tisková oznámení, pozvánky v Rádiu Blaník a rádiu Sázava a také internetu. Vznikla nová webová stránka www.podblanicketrhy.cz a také facebooková stránka trhu.

Na trhu mohli návštěvníci nakoupit potraviny (mléčné produkty, pečivo, uzeniny, zeleninu a ovoce, bylinky, houby, víno, med aj.) i některé další produkty (sazenice, řemeslné výrobky) od regionálních a dalších českých producentů. Na trhu mohli prodávat své zahrádkářské přebytky i místní občané.

Přehled konaných trhů:

Vlašim, Žižkovo náměstí, pátek: 27. 4., 22. 6., 20. 7., 24. 8., 21. 9., 26. 10. 2012

Ostrov, Farma Blaník: 26. 5. 2012

Květnový trh na farmě Blaník jsme zpestřili doprovodnou akcí „Podblanická pejskiáda“. Na jejím pořádání s námi spolu-

pracovala Základní kynologická organizace Divišov a Canicross Drachkov. Pestrý program zahrnoval závod v canicrossu (běh se psem), agility (parkurový běh pro psy), soutěžní výstavu voříšků a zábavné dovednostní soutěže (chytání piškotů a aport buřtu).

Farmářský trh je příležitost nejen k nákupu, ale i k setkání a popovídání.

foto: J. Pavelka

Podblanická galerie ČSOP Vlašim

☉ Stanislav Příhoda, Jana Havelková

Již šestým rokem pracuje Podblanická galerie ČSOP Vlašim a její Klub přátel.

Od dubna do prosince 2012 se uskutečnilo sedm setkání Klubu přátel v Podblanické galerii (vždy v první středu v měsíci od 17.00 h. s výjimkou letních prázdnin). Schůzek se vždy zúčastnilo 10 až 15 hostů.

Vstupu do dalšího roku činnosti předcházela reinstalace vystavovaných děl, také doplnění galerijní kroniky o další strany. V roce 2012 se galerijní sbírky rozrostly o obraz Lenky Opavové „Rozdvojení ženy“ a přibyl i pastel Jiřího Kružička „Z parku“.

Rok 2012 byl oficiálně zahájen první klubovou schůzkou 11. dubna. V květnu proběhla beseda o životě a díle současného malíře Vlašimi Vladimíra Nováka, nového člena klubu. 30. května byl zorganizován klubový zájezd do Takonína. Velkou část června zabrala příprava a realizace letní výstavy „Fotografové Podblanicka“, která se konala ve spolupráci s Fotoklubem Vlašim od 21. června do 31. srpna 2012 za účasti 20 vystavujících autorů. Většina umělců věnovala své dvě fotografie pro budovanou sbírku fotografického umění - jako součást sbírek Podblanické galerie.

Podzimní část akcí byla zahájena schůzkou 5. září, věnovanou zejména přípravě na Podblanický plenér. Jeho již šestnáctý ročník se uskutečnil v sobotu 15. září 2012 ve vlašimském zámeckém parku na prostranství za Vlašimskou bránou. V rámci Dnů evropského kulturního dědictví zde svá díla vystavilo 11 výtvarníků z regionu.

„Hodinka v ateliéru“ 7. listopadu 2012 byla věnována besedě o životě a díle Františka Motejízka (v roce 2012 si připomínáme 100 let od jeho narození a 10 let od úmrtí). Předpremiérově byl promítnut videonámět Stanislava Příhody „Pocta Motejízkovi“.

Dne 29. listopadu proběhl v ekocentru křest nové knihy Stanislava Příhody Výtvarné historky a vernisáž prodejní výstavy obrazů. Dne 4. prosince byl rok 2012 zakončen slavnostní vánoční schůzkou v ateliéru PG.

V roce 2012 byli přijati další 4 zájemci o klubovou činnost, takže celkový počet členů je 27.

Průvodcovskou činnost v Podblanické galerii se nám daří zajišťovat ve spolupráci s Podblanickým infocentrem a brigádníky. Během zvláštních příležitostí (1. května, na Muzejní noc nebo Den Středočeského kraje) se návštěvníkům věnoval vedoucí Podblanické galerie Mgr. Stanislav Příhoda. Prostory galerie v roce 2012 navštívilo přes sedm set návštěvníků.

Aktivity v galerii byly v uplynulém roce finančně podpořeny z Fondu kultury a obnovy památek Středočeského kraje – z dotace byl např. doplněn nábytek a osvětlení v bráně, podpořeny

**Podblanická galerie ČSOP Vlašim
Stálá výstava podblanických umělců
ve Vlašimské bráně.**

Návštěvní doba pro veřejnost:

**10.00 – 12.00 h., 13.00 – 16.00 h., v květnu a září
v sobotu a v neděli, v období od 1. 6. do 31. 8.
denně od pondělí do neděle, po předchozí dohodě
i mimo sezónu.**

tři výstavy – Fotografové Podblanicka, Podblanický plenér a autorská výstava Pavla Jakubův Stromy.

Rádi mezi sebou rádi přivítáme další příznivce výtvarného umění a Podblanické galerie ČSOP Vlašim.

Z vernisáže výstavy Fotografové Podblanicka. Každý z dvaceti autorů vystavených fotografií obdržel pamětní list.

foto: J. Havelková

ČLENOVÉ ČSOP VLAŠIM

Dagmar Tlustošová

Členem naší organizace se může stát každý, kdo má kladný vztah k přírodě a její ochraně. Členství je dobrovolné a není pro něj třeba splňovat jakoukoliv odbornost. Členství je vnímáno jako projev sounáležitosti a každý může přispět podle svých možností.

Co můžete členstvím v ČSOP získat:

- zázemí největší neziskové organizace zabývající se ochranou přírody v ČR,
- šanci aktivně ovlivňovat stav naší přírody a krajiny,
- dobrý pocit, že podporujete organizaci, za kterou je vidět kus konkrétní práce,
- pravidelné zasílání členského časopisu Pod Blánkem, Krása našeho domova a dalších informací,
- možnost využívat zajímavých slev v programu Zelená karta,
- účastnit se výletů a jiných společných akcí.

Pokud máte o členství zájem, bližší informace můžete získat osobně, písemně či telefonicky na adrese uvedené v úvodu výroční zprávy.

Ke dni 31. 1. 2013 jsme registrovali v naší organizaci celkem 238 členů.

Společenský život v naší organizaci v roce 2012

Výroční setkání členů jsme pořádali 30. března. Po třech letech bylo opět volební a tak jsme měli příležitost zvolit nové členy do výboru organizace a také do revizní komise. Zároveň se ostatní členové, kteří nejsou v Podblanickém ekocentru denně, měli možnost seznámit s celoroční činností organizace a s plány na další rok.

Hned druhý den po setkání jsme se sešli na brigádu, při které jsme upravovali zahradu paraZOO.

Při další brigádě na podzim jsme pracovali na našem oblíbeném místě a tím je Přírodní památka Na Ostrově u Nemíže. Tam jsme obnovovali původní plochu pastvin.

V sobotu 27. října jsme uspořádali již tradiční výlov pro členy ale i pro veřejnost. Tentokrát jsme lovili rybník Jírovec v Jinošovském údolí u Vlašimi. Ačkoliv nám počasí hodně nepřálo, zájemců o čerstvé a pečené ryby přišlo tolik, že nás to až překvapilo a tak nikdo nemrzl zbytečně.

Tabulka č. 21: Přehled členských příspěvků.

Typ členství	Roční příspěvek
Výdělečný člen	300 Kč
Nevýdělečný člen *	100 Kč
Rodinné členství	350 Kč
Důchodce nad 70 let	50 Kč
Členství v oddíle MOP	100 Kč

* důchodce do 70 let, dítě do 18 let, nezaměstnaný, student

Mimo volby výboru organizace čekal na členy také poutavý program o činnosti ČSOP Vlašim a jeho plánech na další rok.

foto: P. Jakubův

HOSPODAŘENÍ V ROCE 2012

Ing. Hana Krejčířová

Tabulka č. 22: Podíl jednotlivých středisek na výsledku hospodaření.

středisko	výsledek hospodaření
Environmentální výchova, vzdělávání a osvěta	-8 487,53 Kč
Péče o přírodu a krajinu	-41 436,01 Kč
Péče o zeleň	372 711,90 Kč
Kancelář, správa majetku	-9 353,59 Kč
Nedaňové náklady	-1 000,00 Kč
Hospodářská činnost	77 795,35 Kč
z toho: reklama	15 749,39 Kč
nájem	51 845,13 Kč
Ekoobchod	-4 975,97 Kč
ubytování	2 173,33 Kč
zemědělské hospodaření	13 003,47 Kč
celkem	390 230,12 Kč

Tabulka č. 23: Vývoj počtu kmenových zaměstnanců v období let 2004 – 2012.

středisko	název střediska	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
1	Ochrana přírodního a kulturního dědictví	3,22	3	3,5	3,9	5,7	4,6	4,5	4,33	4,48
3	Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta	3,73	5	4,2	4,8	5,1	6,4	6,2	5,92	5,42
4	Péče o přírodu a krajinu	3	3,33	4,8	5,0	4,0	3,6	4,2	5	4,25
5	Péče o zeleň	3	4	5,3	14,3	24,5	11,8	13,3	14	13
celkem		12,95	15,33	17,8	28,03	39,26	26,4	28,2	29,25	27,15

Graf č. 12: Členění výnosů 2012.

Tabulka č. 24: Rozvaha 2012.

ROZVAHA 2012 (v celých tisících Kč)

AKTIVA		
	I. I. 2012	31. 12. 2012
A. Dlouhodobý majetek celkem	95 469	92 768
I. Dlouhodobý hmotný majetek celkem	116 288	117 252
Pozemky	2051	2051
Umělecká díla, předměty a sbírky	491	498
Stavby	38 319	100 199
Samostatné movité věci a soubory movitých	5 658	7 301
Základní stádo a dospělá zvířata	0	119
Drobný dlouhodobý hmotný majetek	971	971
Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	68 798	6 113
II. Oprávky k dlouhodobému majetku celkem	-20 819	-24 484
Oprávky ke stavbám	-16 477	-18 396
Oprávky k samostatným movitým věcem a souborům	-3 371	-5 067
Oprávky k dospělým zvířatům	0	-50
Oprávky k drobnému dlouhodobému hmotnému majetku	-971	-971
B. Krátkodobý majetek celkem	16 861	9 262
III. Zásoby celkem	3 016	1 381
Materiál na skladě	461	248
Nedokončená výroba	1 999	735
Výrobky	398	344
Zvířata	158	54
IV. Pohledávky celkem	7 442	3 987
Odběratelé	4 724	1 886
Poskytnuté provozní zálohy	152	66
Pohledávka spolupříjemce dotace, partner	0	-162
Pohledávky za zaměstnanci	27	90
Daň z příjmů	5	0
Nároky na dotace a ostatní zúčtování se státním rozpočtem	2591	2228
Jiné pohledávky	54	50
Dohadné účty aktivní	80	0
Opravná položka k pohledávkám	-191	-171
V. Krátkodobý finanční majetek celkem	6 155	3 770

Pokladna	6	18
Ceniny	34	37
Účty v bankách	6 116	3 720
Peníze na cestě	-1	-5
V. Jiná aktiva celkem	248	124
Náklady příštích období	248	124
Příjmy příštích období	0	0
AKTIVA CELKEM	112 330	102 030

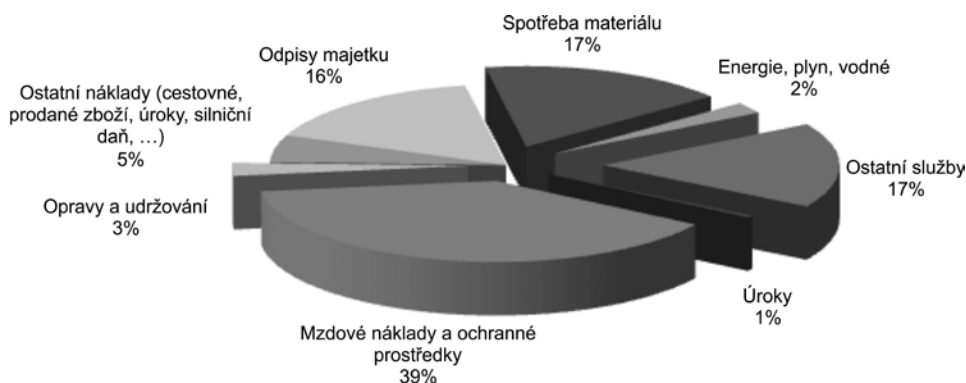
PASIVA		
	I. I. 2012	31. 12. 2012
A. Vlastní zdroje celkem	97 592	95 688
I. Jmění celkem	97 190	95 298
Vlastní jmění	96 776	94 836
Fondy	414	462
II. Výsledek hospodaření celkem	402	390
Účet výsledku hospodaření	402	390
B. Cizí zdroje celkem	14 738	6 342
III. Rezervy celkem	0	0
Rezervy	0	0
IV. Dlouhodobé závazky celkem	715	500
Dlouhodobé bankovní úvěry	715	500
V. Krátkodobé závazky celkem	9 959	3 323
Dodavatelé	3 303	480
Přijaté zálohy	1216	329
Ostatní závazky	9	7
Zaměstnanci	783	476
Závazky k institucím soc. zabezp a veř.zdrav. pojištění	433	242
Ostatní přímé daně	123	40
Daň z přidané hodnoty	-955	23
Ostatní daně a poplatky		32
Jiné závazky	79	14
Krátkodobé bankovní úvěry	2 933	0
Dohadné účty pasivní	355	0
Ostatní krátkodobé finanční výpomoci	1 680	1 680
VI. Jiná pasiva celkem	4 064	2 519
Výdaje příštích období	132	171
Výnosy příštích období	3 932	2 348
PASIVA CELKEM	112 330	102 030

VÝKAZ ZISKŮ A ZTRÁT 2012 (v celých tisících Kč)

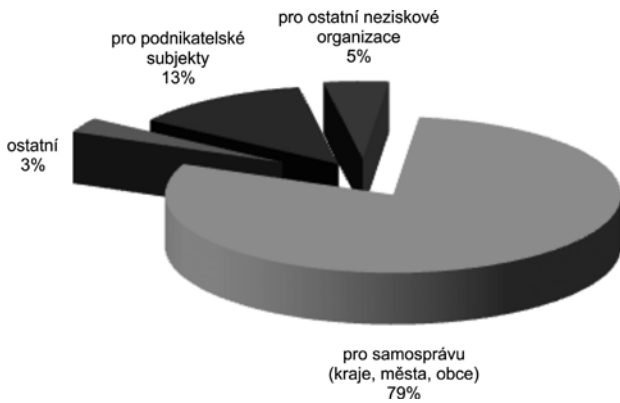
I. Spotřebované nákupy celkem	4 677
Spotřeba materiálu	3 854
Spotřeba energie	425
Spotřeba ostat.neskladovatených dodávek	87
Prodané zboží	311
II. Služby celkem	4 449
Opravy a udržování	592
Cestovné	23
Ostatní služby	3 834
III. Osobní náklady celkem	8 798
Mzdové náklady	6 392
Zákonné sociální pojištění	2 054
Zákonné sociální náklady	352
IV. Daně a poplatky celkem	53
Daň silniční	32
Ostatní daně a poplatky	21
V. Ostatní náklady celkem	874
Ostatní pokuty a penále	1
Úroky	119
Jiné ostatní náklady	337
Vnitropodnikové náklady	417
VI. Odpisy,prodaný majetek,tvorba rezerv a opr. položek celkem	3 711
Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	3 666
Zůstatková cena prodaného hmotného majetku	65
Tvorba opravných položek	-20
VII. Poskytnuté příspěvky celkem	34
Poskytnuté příspěvky zúčtované mezi organizačními složkami	33
Poskytnuté členské příspěvky	1
NÁKLADY CELKEM	22 596

I. Tržby za vlastní výkony a zboží celkem	15 599
Tržby za vlastní výroby	217
Tržby z prodeje služeb	14 975
Tržby za prodané zboží	407
II. Změny stavu vnitroorganizačních zásob celkem	-1 239
Změna stavu zásob nedokončené výroby	-1 264
Změna stavu zásob výrobků	-54
Změna stavu zvířat	79
III. Ostatní výnosy celkem	3 968
Úroky	6
Zúčtování fondů	3 307
Jiné ostatní výnosy	183
Tržby z prodeje zvířat	55
Vnitropodnikové výnosy	417
IV. Přijaté příspěvky celkem	1 672
Přijaté příspěvky (dary)	1 647
Přijaté členské příspěvky	25
V. Tržby z prodeje majetku, zúčtování rezerv	0
Zúčtování zákonných rezerv	0
VI. Provozní dotace celkem	2 986
Provozní dotace	2 986
VÝNOSY CELKEM	22 986
Výsledek hospodaření před zdaněním	390
Výsledek hospodaření po zdanění	390

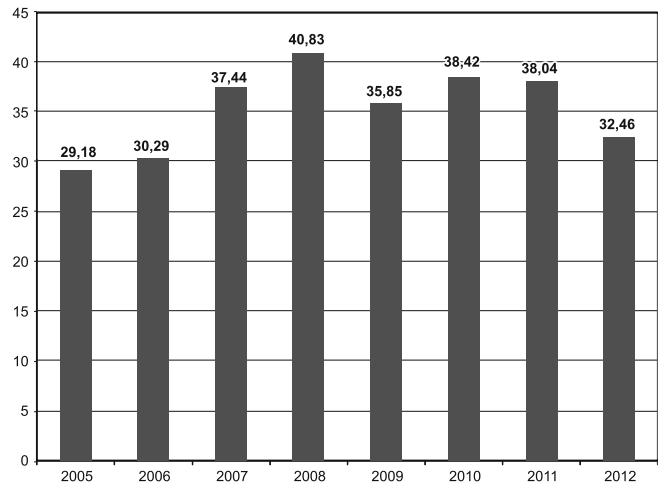
Graf č. 13: Struktura nákladů 2012.

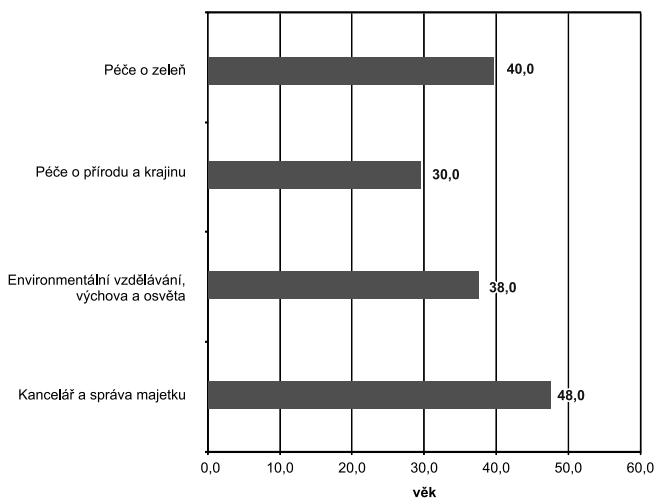
Graf č. 14: Rozdělení služeb 2012.

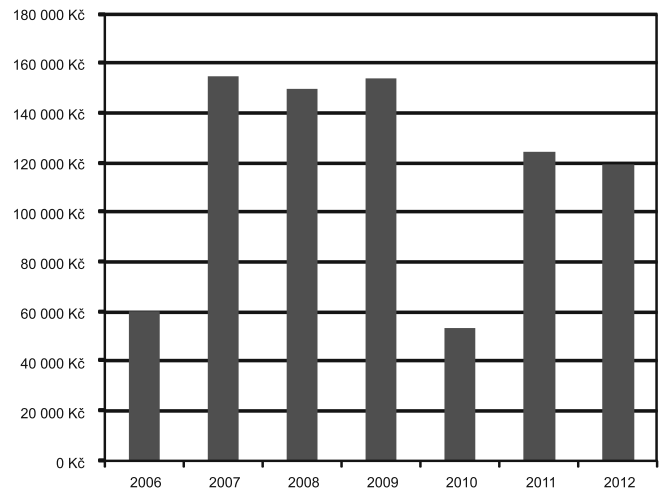
Graf č. 15: Vývoj průměrného ročního přepočteného počtu zaměstnanců.

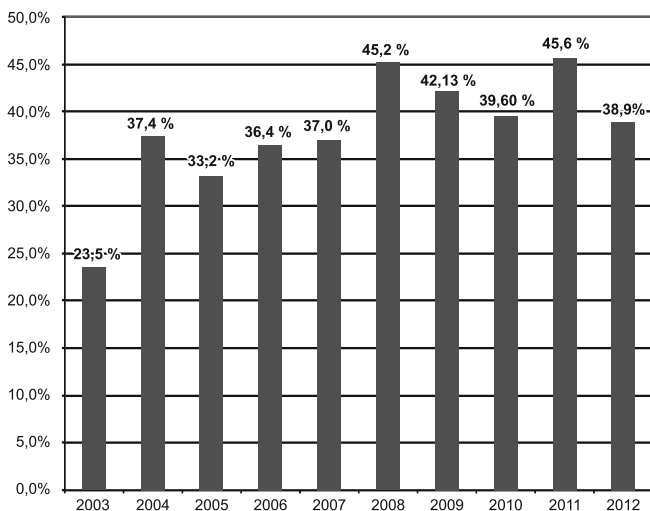
Graf č. 16: Průměrný věk kmenových zaměstnanců ve střediscích v roce 2012.

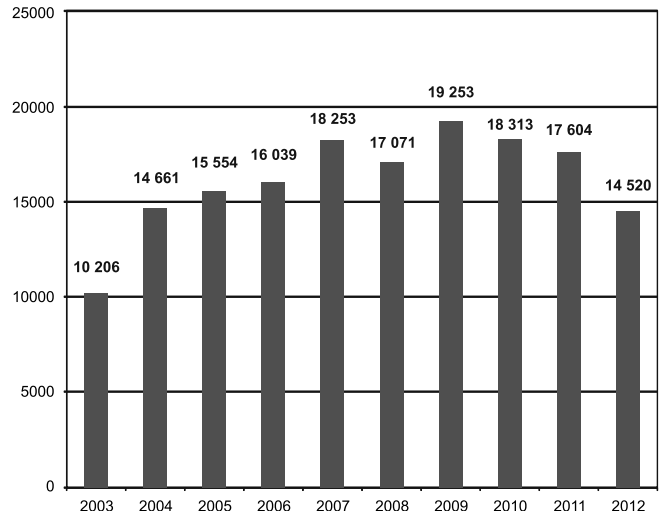
Graf č. 17: Vývoj úroků z úvěrů a půjček v letech 2006 - 2012

Graf č. 18: Podíl mzdových nákladů na celkových nákladech organizace v letech 2003 - 2012.

Graf č. 19: Průměrná hrubá mzda v letech 2003 až 2012.

ZPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDITORA

o ověření roční účetní závěrky k 31.12.2012 občanského sdružení

**Český svaz ochránců přírody
základní organizace 02/09 Vlašim
258 01 Vlašim, Pláteníkova 264
IČ 18595677**

Zpráva je určena výboru základní organizace 02/09 ČSOP Vlašim.

Provedl jsem audit přiložené účetní závěrky občanského sdružení Český svaz ochránců přírody k 31. 12. 2012 za období od 1. 1. 2012 do 31. 12. 2012, tj. rozvahu k 31.12.2012, výkaz zisku a ztráty a přílohu této účetní závěrky, včetně popisu použitých významných metod. Údaje o společnosti jsou uvedeny v příloze této účetní závěrky.

Za sestavení věrného a poctivého zobrazení účetní závěrky v souladu s českými účetními předpisy odpovídá statutární orgán organizace. Součástí této odpovědnosti je navrhnout, zavést a zajistit vnitřní kontroly nad sestavováním a věrným zobrazením účetní závěrky tak, aby neobsahovala významné nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou, zvolit a uplatňovat vhodné účetní metody a provádět dané situaci přiměřené účetní odhady.

Mou úlohou je vydat na základě provedeného auditu výrok k této účetní závěrce. Audit jsem provedl v souladu se zákonem o auditorech a Mezinárodními auditorskými standardy a souvisejícími aplikačními doložkami Komory auditorů České republiky. V souladu s těmito předpisy jsem povinen dodržovat etické normy a naplánovat a provést audit tak, abych získal přiměřenou jistotu, že účetní závěrka neobsahuje významné nesprávnosti.

Audit zahrnuje provedení auditorských postupů, jejichž cílem je získat důkazní informace o částkách a skutečnostech uvedených v účetní závěrce. Výběr auditorských postupů závisí na úsudku auditora, včetně posouzení rizik, že účetní závěrka obsahuje významné nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou. Při posuzování těchto rizik auditor přihlédne k vnitřním kontrolám, které jsou relevantní pro sestavení a věrné zobrazení účetní závěrky. Cílem posouzení vnitřních kontrol je navrhnout vhodné auditorské postupy, nikoli vyjádřit se k účinnosti vnitřních kontrol. Audit též zahrnuje posouzení vhodnosti použití účetních metod, přiměřenosti účetních odhadů provedených vedením i posouzení celkové prezentace účetní závěrky.

Domnívám se, že získané důkazní informace tvoří dostatečný a vhodný základ pro vyjádření mého výroku.

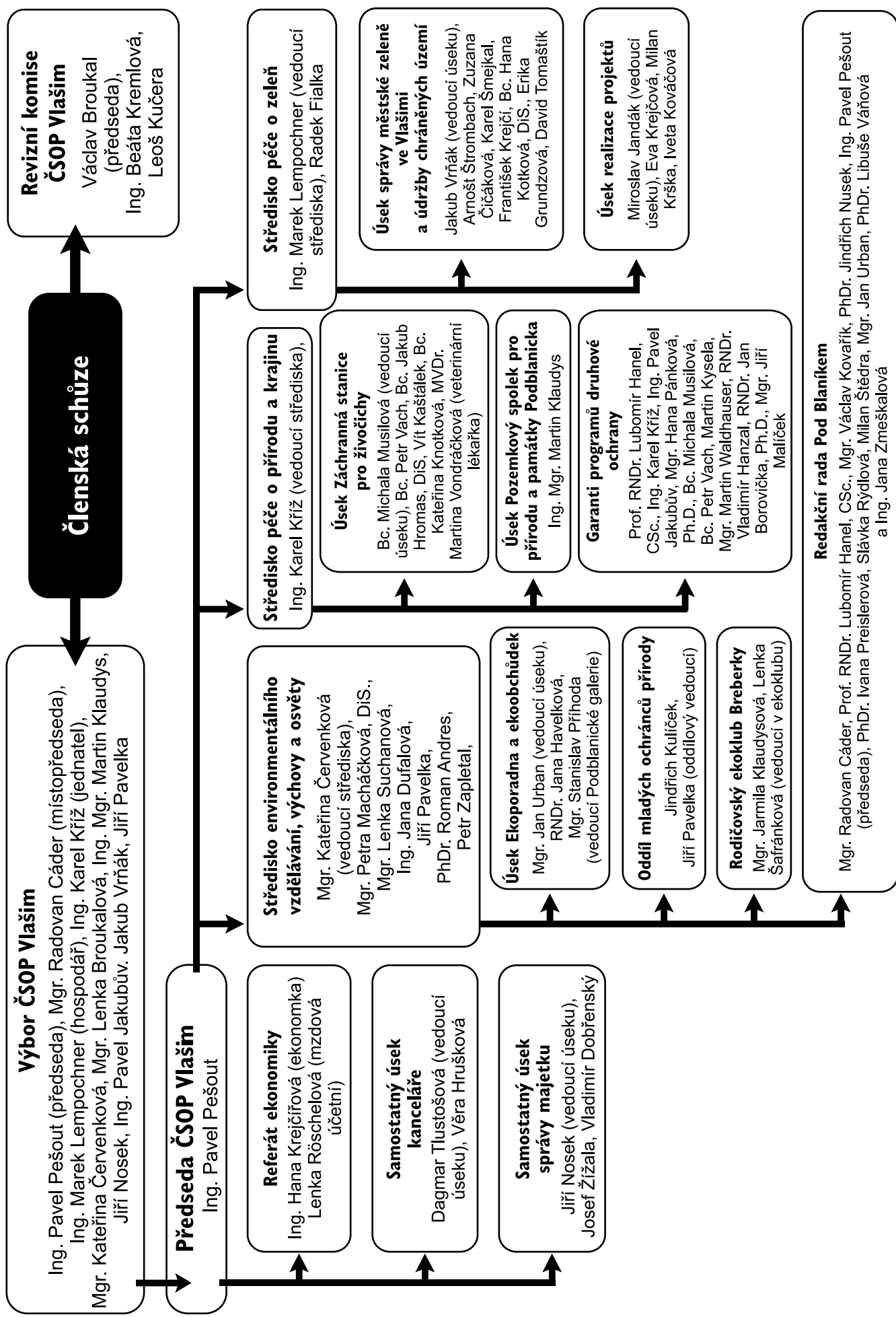
Výrok auditora

Podle mého názoru účetní závěrka podává věrný a poctivý obraz aktiv, pasiv a finanční situace občanského sdružení ZO ČSOP Vlašim k 31.12.2012 a nákladů, výnosů a výsledků jejího hospodaření za rok 2012 v souladu s českými účetními předpisy.

Vlašim 15. března 2013

Ing. Josef Buček
číslo osvědčení KAČR 1378
602 00 Brno, Nerudova 14

DĚKUJEME NAŠIM DÁRCŮM

Bohatou činnost podblanických ochránců přírody v roce 2012 finančně podpořily:

AOPK ČR Praha; Benešov; Bratřice; Čechtice; Čerčany; Česká sportitelna, a.s., pobočka Benešov; ESF ČR; Hnutí Hare
Křišna, Městečko; Kamberk; Kondrac; Křivsoudov; Kutná Hora; Lesy ČR, a.s.; Louňovice; Lukavec; MAVO s.r.o., Praha;
Mikroregion Český Smaragd; MŠMT ČR; MŽP ČR; Nadace Landek Ostrava; Načeradec; Neveklov; Obrataň; Pelhřimov;
Pravonín; Ratměřice; Říčany; Sdružení MOP ČSOP Praha; SFŽP ČR; Sít' ekologických poraden STEP; Správa CHKO
Blaník; SSEV Pavučina; Úřad práce Benešov; ÚVR ČSOP Praha; Strančice; Středočeský kraj; Svěpravice; Veliš; Vlašim;
Zdislavice

Jedním z nejdůležitějších příjemů organizace jsou dary. Následujícím firmám a osobám (řazeni dle abecedy) děkujeme za projevenou přízeň:

MECENÁŠI ČSOP Vlašim 10 000 a více Kč

anonymní dárci, Vlašimsko; Autoopravná Vitejček, Benešov; BEZPO, s.r.o. Benešov; Galerie KODL, Praha; Jiří Hervert, Xaverov;
CHRAŇTE ZVÍŘATA - SAVE ANIMALS, o.s.; Milan Jelínek, Praha; Ing. Luděk Matuška, Louňovice; METALCOM Kutná Hora a.s.; PETER
- GFK s.r.o. Kocběže; Stavební firma Pazdera s.r.o, Vlašim; RABBIT Trhový Štěpánov, a.s.; Továrek, Horký a partneři, advokátní kancelář,
s.r.o., Brno; Aleš Žampach - MAG LABEL

PATRONI ČSOP Vlašim 5 000 – 9 999 Kč

Aneta Ečeková-Maršálová, Praha; **MUDr. Milena Hofmanová, Benešov u Prahy; Ing. Pavel Kolomazník, Praha; František Kubín, Šebíř, Podblanicko**
Louňovice pod Blaníkem a.s.; Jiří Pryš; Ing. Barbara Rettková, Havířov – Bludovice

SPONZOŘI ČSOP Vlašim 2 000 – 4 999 Kč

Jaromír Braniš, Vlašim; Michal Dvořák, STK Divišov s.r.o; Andrea Fraňková; Helena Hátleová, Praha; David Jakl, Husinec-Řež; paní Knížková; Olga Mátrová, Čerčany;
Čáslav; paní Nostatková; MUDr. Karel Pékny, Vlašim; Procházekovi, Vlašim; Simona Sedmihorská, Strojčice; Ing. Eliška Valdová, Praha; Ing. Eva Vaňková, Vlašim

PODDPOROVATELÉ ČSOP Vlašim 500 – 1 999 Kč

Tatána Bacíková; Kateřina Baldová, Čáslav; MUDr. Eva Bartošová, Psáry; **Josef Bina; Miroslava Brodská; Ing. Jaroslav Černý; Martina Durdová, Benešov u Prahy; Rudolf Erben,**
Javorník; Věra Fabiánová; **Jan Filip, Český Šternberk; Ing. Hana Filipová, Benešov u Prahy; Ing. Jaroslav Fukátko, Praha; Petr Getting; Iveta Helebrandová; Vilém Chrenka; Jana Jirolová;**
Pavel Jiříček; Zdeněk Jiříček; **Dr. Ivo Koudelka, Praha; paní Knížková, Čáslav; MUDr. Simona Kovandová, Jilové u Prahy; Jiří Kresl, Praha; Eva Lédllová, Benešov; Jaroslava Mejstská, Praha;**
Ing. Jana Michalcová, Praha; Vendula Nedvědická; Michal Němeček; Neveklov; Karol Nohava, Týnec nad Sázavou; Obec Načeradec; Obec Obrataň; Roman Pecháček, Praha; JUDr. Marie
Petrašková, Praha; **Adéla Poláková, Praha; Martin Pliát; Jiří Ráček; Rolnická společnost a. s, Vlašim; Jana Sátrová, Lékárna u Zlatého Jelena, Vlašim; Helena Stupková; pan Suchorebský,**
Úmonín; Jaroslava Špírková, Trhový Štěpánov; MVDr. Ing. Jitka Štastková, Pacov; Tatána Štěpánová; Adéla Trávníčková; Eva Uzlová, Louňovice; Váňkovi; **Josef Vávra, řezník a uzenář,**
Vlašim; Libuše a Vojtěch Vondráškoví, Mokrá Lhotá; Daniel Weiss; Irena Zapletalová, Senohraby

PŘÍSPĚVATELÉ ČSOP Vlašim 50 – 499 Kč

AGRO - KVARTO OVČINÝ, s.r.o., Vlašim; Růžena Benišková; Lada Berková, Čerčany; Jaroslava Ďupalová, Říčany; **Radoš Fořt, Český Šternberk; MUDr. Jan Frajtko, Vlašim; Martina**
Hejnicová, Petrov u Prahy; Paní Hrátková, Choceřady; Petr Hromádka, Kladno; Luděk Chmela; Tereza Jantačová, Nespeky; Miroslava Kostelecká; Petr Kříž, Kostelec nad Černými lesy;
paní Lacmannová, Křenice; **Božena Lesáková, Praha; Eliška Malá; Kamenice; Oldřich Masopust; Alena Matějková, Kamenice nad Lipou; Jarmila a Ondřej Mazurkovičovi,**
Benešov u Prahy; Libor Modrovský; Ing. Jiří Nečas, Praha 3; Ivana Nesvorná, Praha; Pavel Pešata, Zaječí; Irena Píňosová, Praha; Lucie Siegrová; Simonovi, Čerčany; pan Sirofina, Praha;
paní Součková, Praha; Bohumil Suk, Praha; paní Toušová, Čerčany; Jana Venderová